

**KUMKALE (ÇANAKKALE) ile İZMİR KÖRFEZİ
ARASINDA KALAN EGE DENİZİ SAHİLLERİNDE
DENİZKÜLTÜRÜ YAPILABİLECEK UYGUN
YERLERİN SAPTANMASI ARAŞTIRMALARI**

Eyüp Mümtaz TIRAŞIN

(Yüksek Lisans Tezi)

Danışman Öğr. Üyesi : Prof. Dr. Ahmet KOCATAS

Dokuz Eylül Üniversitesi
Deniz Bilimleri
ve
Teknolojisi Enstitüsü

Konak - İZMİR
1987

T E Ş E K K Ü R

Öncelikle, bu araştırmanın gerçekleşmesinde maddi ve manevi her türlü yardımı sağlayan, değerli hocam, Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Enstitüsü Müdürü, Sayın Prof. Dr. Erol İZDAR'a, bu konuya öneren ve çalışmalarımın her evresinde, değerli düşünçeliyle yol gösterip, hiç bir yardımı esirgemeyen, sevgili hocam, Sayın Prof. Dr. Ahmet KOCATAŞ'a, yine çalışmalarım sırasında, karşılıştığım her zorlukta, her an yanında olup, destegini hiç eksik etmeyen, sevgili hocam, Sayın Doç. Dr. Adnan AKYARLI'ya, bu güne deðin beni yetiþtirmiþ, emeği geçmiþ, tüm değerli hocalarıma, plankton materyalinin değerlendirilmesinde çok büyük yardımlarını gördüğüm, araştırmacı ağabeylerim, Dr. Tufan KORAY ve Hidrobiyolog Süleyman MAVİLİ'ye, ortaya çıkan sorunların çözümünde beni yalnız bırakmayan, Enstitümüz değerli bilimsel ve idari personeline, yüksek lisans öğrenimim sırasında, burs vererek beni desteklemiþ olan Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu'na ve araştırma sırasında bütün zorluk, üzüntü ve sevinçleri benimle yaþayan, paylaşan değerli çalışma arkadaşları, Süreyya ÖZKIZILCIK, Kaan ŞIKLAR ve Hüseyin OLÇUM'a, burada teşekkür etmeyi bir borç biliþim.

ÖZ

Ege Denizi sahillerinde denizkültürü yapılabilecek uygun yerlerin saptanması araştırmaları çerçevesinde, birinci bölgeyi oluşturan araştırma bölgesi, Kumkale (Çanakkale) ile Kömürburnu (İzmir) arasında kalan sahil şeridini içermektedir. Yapılan hidrografik, klimatik, topografik, fiziko-kimyasal, biyolojik ve ekonomik inceleme ve değerlendirmelerin sonucunda, kültür yapılabilecek 15 uygun istasyon belirlenmiştir.

ABSTRACT

This study mainly covers the determination of prospective mariculture sites in the Aegean shores, from Kumkale (Çanakkale) in the North, to Kömürburnu peninsula in the south. 15 station have been determined, according to in situ surveys about environmental parameters like hydrography, topography, chemical and physical properties of water and climate.

İÇ İ N D E K İ L E R

Sayfa numarası

1. GİRİŞ.....	1
2. ARAŞTIRMA BÖLGESİNİN TANIMI.....	4
3. MATERİYAL ve YÖNTEM.....	6
3.1. Fiziko-kimyasal Veriler.....	6
3.2. Plankton Örneklemesi.....	7
3.3. Sahaların Değerlendirilmesi.....	8
3.4. Ekonomik Değerlendirme ve Tablo.....	8
4. BULGULAR.....	10
4.1. Gömeç İskelesi Koyu.....	10
4.2. Gökçe Liman Koyu.....	13
4.3. Güvercin Koyu.....	15
4.4. Yalnız Koy.....	16
4.5. Semizhoroz Dalyan Koyu.....	17
4.6. Kumru Koyu.....	19
4.7. Çamlı Koyu.....	21
4.8. Kalem Adası.....	23
4.9. Bademli Koyu.....	26
4.10. Bakırçay Dalyan Gölü.....	28
4.11. Zeytinalan Koyu.....	29
4.12. Akmermerci Koyu.....	30
4.13. Çanak Limanı.....	32
4.14. Eğri Liman.....	33
4.15. Engeceli Liman.....	36
5. TARTIŞMA VE SONUÇ.....	38
6. YARARLANILAN KAYNAKLAR.....	41

LEVHALAR

I. GİRİŞ

İnsanoğlu yaşamını sürdürmekte çok çeşitli besin maddelerine gereksinimtedir. Bu maddeler arasında özellikle protein içeriği yüksek olanlarının doğumdan başlayarak bütün yaşam evreleri boyunca önemi çok büyütür. Günümüzde tüm gelişmiş ülkelerde, bu seçkin maddenin halk sağlığı ve yetişen genç kuşakların gelişimindeki önemi tartışmasız benimsenmiş, üretim ve tüketimin arttırılması temel politikalardan biri olmuştur. Ancak bu özendirme ve giderek çoğalan nüfus karşısında eldeki kaynaklardan gerçekleştirilen üretim, tüketimi dengeleyemez duruma gelmiştir. Bu görünüm yeni kaynakların araştırılmasını ve varolanlardan sağlanan verimin artırılmasını kaçınılmaz kılmıştır.

Protein bitkisel kökenli besin maddelerinde bulunursa da, hayvansal kökenli besinlerde nitelik ve nicelikce daha zengindir. Hayvansal proteinin büyük bir kısmı geleneksel hayvancılık ve balıkçılıktan elde edilmektedir. Karasal hayvancılık çok uzun yıllar boyunca geliştirilmiş ve artık en üst verimlilik düzeylerine dayanmıştır. 19.yüzyılın sonlarından bu yana özellikle Batı ülkelerinde, deniz ürünlerine artan ilgi ve balıkçılığın karasal hayvancılığa oranla daha ekonomik olması, balıkçılık teknolojisini geliştirmiştir, balıkçılığı verimi gitgide yükselen büyük bir endüstri haline getirmiştir. Ancak sayısı günden güne artan en gelişmiş av araç ve gereçleriyle donatılmış balıkçı tekneleri aşırı avlanmayla bir çok ekonomik deniz ürününün, deniz ve okyanuslardaki doğal stoklarını yenileyebilme şansını yoketmiş ve türleri tükenme aşamasına getirmiştir (C.E.A.S.M., 1970). Bu olumsuz etkenlere gelişen sanayi ve büyüyen kentlerin artıklarıyla ortaya çıkan kirlenme olayları da katılımla azalan doğal stoklar, çoğalan nüfus karşısında beslenme sorunlarını çözebilme niteliklerini yitirmeye başlamıştır (MILNE, 1979). Böylece pazarı yüksek doğal türlerin yapay ortamlarda yetiştirilmesi düşüncesi yaygınlaşmış ve bilim adamlarının deneme ve çalışmaları yaşama geçirilmiştir. Aslında bu düşünce içsu türleri ve Doğu ülkeleri için yeni olmayıp, geçmişi 4000 yıl öncesine dayanmaktadır ve bu tarihlerde Çin'de balık yetiştirilmektedir, Hatta günümüzden 2462 yıl önce Fan Li adında bir Çinli konuya ilişkin bir kitap da yazmıştır (GELDİAY, 1985)

Bu gün dünyanın pek çok ülkesinde Yosun, Sünger (Rorifera), Mercan (Anthozoa), Yumuşakça (Mollusca), Kabuklu (Crustacea), Derisidikenli (Echinodermata), ve Balık (Pisces) gibi çok çeşitli deniz canlılarının kültürleri yapılmaktadır (GELDİAY, 1985). Avrupa ülkelerinde kültürü yapılan deniz canlıları arasında Midye (Başlıca *Mytilus edulis*), Tarak midyesi (*Pecten maximus* ve *Chlamys opercularis*), İstiridye (*Ostrea edulis*), Karides (*Macrobrachium rosenbergii* ve *Penaeus spp.*), İstakoz (*Homarus gammarus*), Yılan balığı (*Anguilla anguilla*), Çipura balığı (*Sparus aurata*), Levrek balığı (*Dicentrarchus labrax*), Ton balığı (*Thunnus thynnus*), Dil balığı (*Solea-solea*) ve Kalkan balığı (*Scophthalmus maximus*) önde gelmektedir (KIRK, 1979).

Tablo 1'de bazı ülkelerin 1975 yılına ait toplam su ürünlerini verim miktarı ve bunun ne kadarının kültür yoluyla gerçekleştirildiği gösterilmektedir. Aynı yıl ülkemizdeki toplam üretim 100 bin tonu ancak geçmekte ve bu miktarın hemen hemen hepsi balıkçılıktan sağlanmaktadır. 1980'li yıllarla ülkemizde su ürünlerine başlayan ilgi 1984 yılında yıllık üretimi 511 bin ton dolaylarına çıkarmıştır (DİE, 1984). Bu miktarın çok büyük bir kısmını yine balıkçılık oluşturmaktır ve içsularda yetişiricilik yoluyla yapılan üretim çok sınırlı kalmaktadır. Kendi kendini besleyebilen sayılı birkaç ülkeden biri olduğu söylenen Türkiye'de, dengeli beslenme için gerekli proteinin 1/3'nün hayvansal kökenli olması gereklidir, 1/6'sının hayvansal proteinle karşılaşıldığı hâlinmektedir. Bu nedenle su ürünlerini beslenmedeki protein açığının kapatılmasında büyük önem göstermektedir (BENLİ, 1986). Bu arada kalkınmış ülkelerde birey başına düşen yıllık su ürünlerini tüketimi 60-100 kg. arasında olmasına karşın, Türkiye'de iyimser hesaplamalarla ancak 10 kg. dolaylarındadır (YURTVERİ, 1984). Ancak bu günlerde balık stoklarının azlığı yolundaki görüşler gündemdedir. Türkiye'nin balıkçılıktan elde edebileceği en üst verim düzeylerine yaklaşığı ileri sürülmektedir. Gerçekten de balıkçılık sektöründeki yatırımların artmasına karşın 1985 yılında alınan verim 460 bin ton dolaylarına düşmüştür (BENLİ, 1986). Ülkemizde avlanan toplam balığın yaklaşık % 85'i Karadeniz Bölgesinden elde edilmektedir. Araştırma bölgesini oluşturan Ege Denizi'nin toplamda payı ise % 4.5 kadardır. Karadeniz ürününün ortalaması % 80'ini bir tek tür, Hamsi Balığı (*Engraulis engrasicholus*) oluşturmaktayken Ege'de böylesine baskın bir tür yok gibidir. (DİE, 1984). Yine Karadeniz'de

yaklaşık 165 tür balık ve 1500 kadar omurgasız yaşarken, Ege Denizi'nde 300 tür balık ve 5000 dolayında omurgasız hayvan yaşamaktadır (KOCATAŞ, 1986). Bu değerler Ege Denizi'nin canlı kaynakların çeşitliliği yönünden Karadeniz'den daha zengin olduğunu göstermektedir (KOCATAŞ, 1984).

Tablo 1

Bazı ülkelerin 1975 yılına ait su ürünlerini üretimi (ROSS, 1979; PILLAY, 1976).

Ulke Adı	Toplam Su Ürünü Miktarı (Balıkçılık+Kültür) $\times 10^3$ Ton	Kültür Yoluyla Yapılan Üretim Miktarı $\times 10^3$ Ton
Japonya	10525	3445,220
S.S.C.B.	9936	210
Çin Halk Cum.	6880	2500
Hindistan	2328	494
A.B.D.	2133	151,393
Endonezya	1382	143,840
Filipinler	1366	124,975
Fransa	806	103,348
İtalya	417	50,500

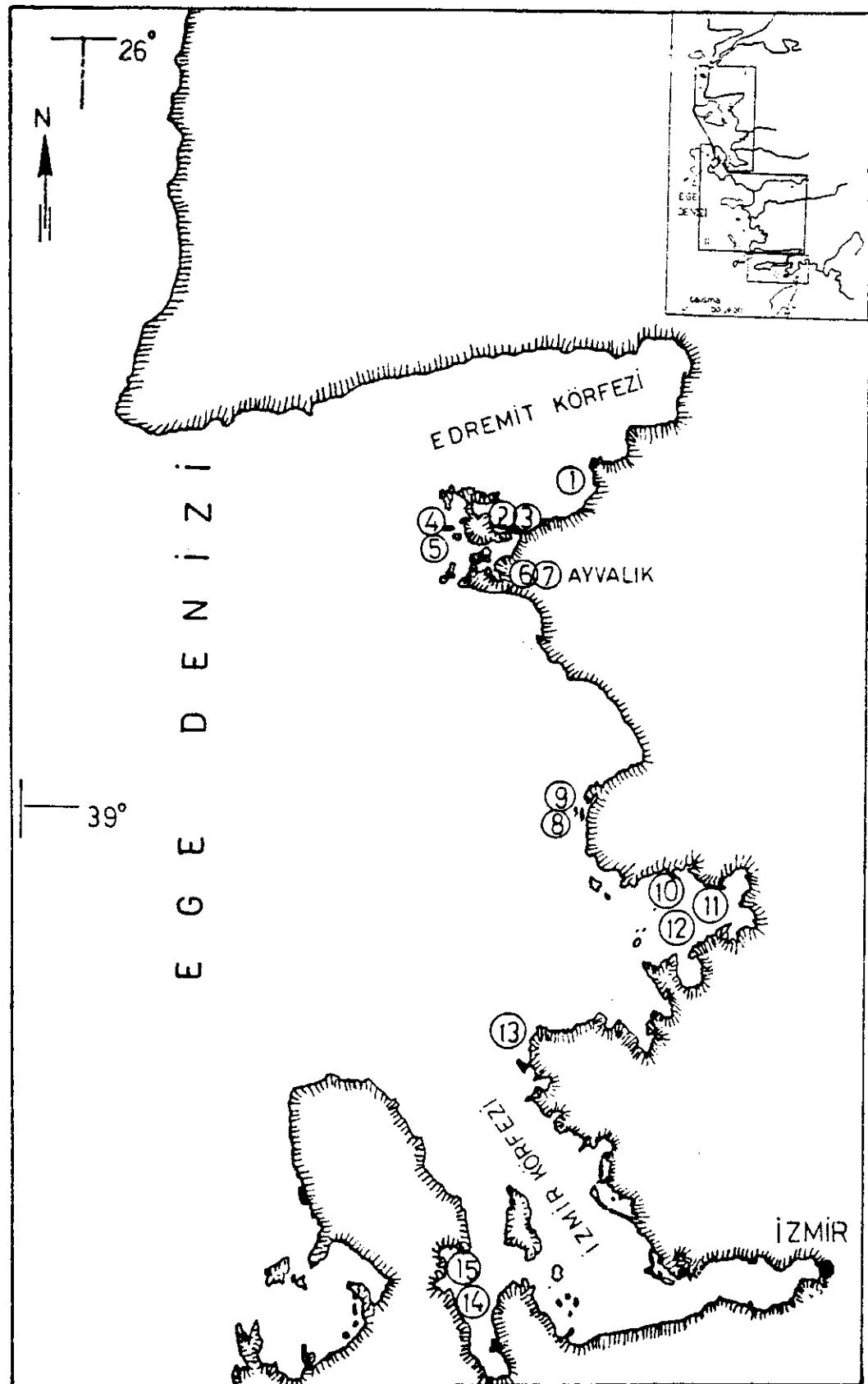
Bu zenginlik Ege Denizi'nin ekolojik koşullarının canlı yaşamına uygunluğunu sergilemektedir. Ancak miktar olarak az ürün alınması, özellikle Ege Denizi'ne akan besleyici elementce zengin akarsuların Karadeniz'e oranla azlığından kaynaklanmaktadır. Ege Denizi Karadeniz'e kıyasla besleyici elementler yönünden yoksuldur (KOCATAŞ, 1986). Ekolojik koşullar çok uygun olsa bile beslenme zincirinin ilk halkasını oluşturan bitkisel planktonun (Fitoplankton) yoğunluğu da beslenme zincirinin daha üst halkalarında yer alan diğer canlı gruplarının miktarını doğrudan etkilemektedir (UY SAL, 1986). Bu nedenle doğal stoklar büyük miktarlarda çoğalamamaktadır. Ayrıca Ege Denizi'nin dar kıyı şeridini içine alan balıkçılık alanlarının araştırılmasını, dolayısıyla verimin artmasını engellemektedir (BENLİ, 1986). Halen avlanan stoklar da aşırı avlanması ve giderek artan kirlenme olaylarının tehdidi altındadır.

Benzer sorunlarla karşılaşan Batılı ülkeler deniz ürünleri kültürü çalışmalarına başlamışlardır. Kültüre alınacak türler seçilirken pazar istemlerinin yüksek olması, ekolojik valanslarının genişliği ve yapay yemeleme ile beslemmeye uygun olmaları gözönüne alınmıştır (C.E.A.S.M., 1970). Önceden dejindigimiz Avrupa'da kültürü yapılan türlerin pek çoğu Ege Denizi'nde doğal olarak bulunmaktadır. Son yıllarda ülkemizde de denizkültürü çalışmalarına büyük ilgi uyanmıştır. Özellikle 2805 km.[']lik dantel gibi sahil şeridiyle Ege kıyıları girişimcilere en gözde yer olarak gelmektedir. Şu sıralarda az sayıdaki küçük girişimcinin yanı sıra uluslararası standartlarda bir deniz ürünleri üretim işletmesi (İldır, İzmir) Ege kıyılarında çalışmalara başlamıştır. Denizkültürü çalışmalarının ilk başında, ana aşama olarak yetiştiri yapılabilecek uygun yerlerin saptanması gelmektedir. Bu çalışmaların yaygınlaşması, ülkemiz ekonomisi ve insanlık için son derece önemli olacağından, denizkültürü yapmaya en elverişli kıyılara sahip olduğu düşünülen Ege Denizi sahillerde bu türden bir araştırma yapmanın yararlı olacağı düşünülmüştür.

2. ARAŞTIRMA BÖLGESİNİN TANIMI

Ege Denizi sahillerde denizkültürü yapılabilecek uygun yerlerin saptanması araştırmaları çerçevesinde birinci bölgeyi oluşturan araştırma bölgesi, Kuzey Ege Denizi'nde, $40^{\circ}00'32''$ Kuzey enleminde yer alan Kumkale (Çanakkale) ve $38^{\circ}40'46''$ Kuzey enleminde bulunan Kömürburnu (İzmir) arasında kalan sahil şeridini içermektedir (Şekil 1). Bu bölgede 15 istasyon seçilmiş olup, bunlar sırasıyla :

- 1- Gömeç İskelesi Koyu
- 2- Gökçeliman Koyu
- 3- Güvercin Koyu
- 4- Yalnız Koy
- 5- Semizhoroz Dalyan Koyu
- 6- Kumru Koyu
- 7- Çamlı Koyu
- 8- Kalem Adası
- 9- Bademli Koyu
- 10- Bakırçay Dalyan Gölü

Şekil 1 : Araştırma Bölgesi

- 11- Zeytinalan Koyu
- 12- Akmermercî Koyu
- 13- Çanak Limanı
- 14- Eğri Liman
- 15- Engeceli Liman'dır.

3. MATERİYAL ve YÖNTEM

Bu çalışmada denizkültürü yapılabilecek olası yerlerin seçimi sırasında, MILNE (1979), CHENEY ve RABANAL (1984) gibi araştırmacıların belirttiği üzere öncelikle deniz hareketlerine olabildiğince kapalılık etkeni üzerinde durulmuş, bu nedenle araştırma özellikle dalga ve akıntı hareketlerinin güclü, rüzgar ve benzeri meteorolojik olayların yoğun olduğu Aralık ayında yürütülmüştür. Uygun olabilecek yerlerde deniz suyu kalitesini belirlemek için fiziksel ve kimyasal veriler toplanmış, bunlara ek olarak bölgenin ekolojik uygunluğu üzerinde düşünce sahibi olmak için fito ve zooplankton szülmüştür.

3.1. Fiziko-kimyasal Veriler

Deniz suyu ve hava sıcaklığı ölçümlerinde 0.1 birimlik bölmeliervalı Celsius termometre kullanılmıştır. Ayrıca çalışılan yerlerin yakınında bulunan meteoroloji istasyonlarının son 6 yıllık rasat kayıtları (Deniz suyu sıcaklıkları, güneşlenme, yağış v.b.gibi) Devlet Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nden sağlanmıştır.

Belirli bir standart sağlamak için deniz suyu analizlerine gereken örnekler kıyıdan 5 m. açıkta ve yüzeyden yaklaşık 20 cm. derinlikten alınmıştır. Deniz suyunda çözünmüş oksijen miktarı anında Winkler yöntemiyle hesaplanmış, sonuçlar mg/l. olarak elde edilmiştir. Tuzluluk tayini için arazide elektriksel iletkenlik esasına göre çalışan analog salinometre kullanılmış, cihazdan kaynaklanabilecek hataları gidermek içinde 100 cc.'lik plastik şişelere örnek deniz suları alınmış, sonradan laboratuvara bunalardan Argenometrik yöntemle ppm. biriminden klerinit'e tayini yapılmış, oradan da " % " tuzluluk değerlerine ulaşılmıştır. Amonyak, nitrit, nitrat ve fosfat gibi deniz suyu ortamında bulunan besleyici elementlerden, laboratuvara

getirilinceye kadar uzun bir süre geceğinden bozulabilir endişesiyle, bozunmaya en dayanıklı olan nitratın tayinlerini yapmak için 0.45μ . göz açıklığında filitreden geçirilmiş deniz suyu örnekleri alınmıştır. Süzme işlemiyle, daha sonradan fitoplankton organizmalar tarafından ortamda yapılabilecek biyokimyasal değişimleri en aza indirmek amaçlanmıştır. Ayrıca alınan örnek hacimlere % 2 oranında H_2SO_4 koruyucu olarak eklenmiş ve örnekler çalışma süresince $0^{\circ}C$ derecedeki buz kutularında analizlerinin yapılacağı ana kadar korunmuştur. Örneklerin içerdiği nitrat miktarı, sarı renk yoğunluğuna dayalı olan Brucinsulfat yöntemiyle spektrofotometrik olarak ölçülmüştür. Örnek hacimlerde toplam sertlik ve toplam alkalinite volumetrik yöntemlerle $CaCO_3$ cinsinden ppm. olarak saptanmıştır. Deniz suyunda toplam askı yükü belirlemek için 1 l.'lik örnek su 0.45μ . göz açıklıklı 52 mm. çaplı milipor filitreden 50 cc. hazneli el pompası yardımıyla süzülmüştür. Daha sonra süzülen filitreler $55^{\circ}C$ derecede 12 saat süreyle kurutulmuş ve hassas terazide tartılmıştır. Bütün bu işlemler sırasında Standart Methods (1976) adlı yapittan yararlanılmıştır.

3.2. Plankton Örneklemesi

Plankton örneklemeleri 25 HP gücünde kıştan takma motorla MK II tip Zodiak şişme botla, az çok amaca göre özelleşmiş fitoplankton ve zooplankton kepçeliyle yapılmıştır. Çekme hızı yaklaşık 3 mil/saat olarak belirlenmiştir. Plankton örneklemesinde kantitatif değil, kalitatif çalışma amaçlanmıştır. Süzülen planton % 5 formol içeren kaplarda korumaya alınmıştır. Kullanılan fitoplankton kepçesi Hensen tipi olup, daralan ağız çaplı ince plankton ağı kullanılmıştır. Ağın göz açıklığı 45μ ., ağız çapı 10 cm.'dir. Zooplankton kepçesi ekstra uzun Standart net tipinde olup, göz açıklığı 240μ ve ağız çapı 80 cm.'dir. Zooplankton örnekleri genel sistematik guruplar halinde, fitoplankton örnekleri tür düzeyinde, binoküler yardımıyla, yalnızca kalitatif olarak saptanmıştır.

3.3. Sahaların Değerlendirilmesi

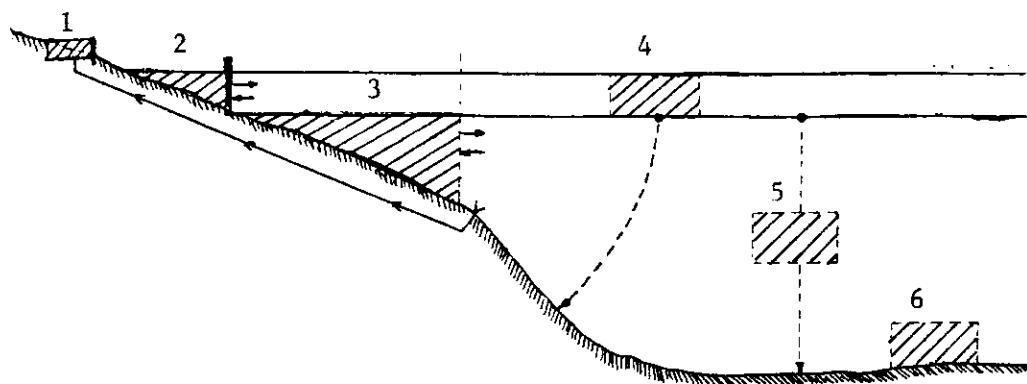
Araştırma sırasında uygun olabilecek yerler renkli slayd filim kullanılarak fotoğraflanmış, dana sonra tezde değerlendirmek için de renkli negatif filme kopya alınmıştır. Saptanan yerlerin haritaları Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Seyir Hidrografi ve Oşinografi Dairesi'nin harita ve portolanlarından yararlanılarak çizilmiştir.

3.4. Ekonomik Değerlendirme ve Tablo

Son olarak seçilen yerlerin değerlendirilmesi ve birbirleriyle karşılaştırılmasında, bazı ekonomi yayınlarından da yararlanılarak, teknik ve ekonomik yeterlilikleri irdeleyen bir tablo oluşturulmuştur (CANDAN, 1977; CEBECİ, 1970; REED, 1972). Tablonun birinci bölümünde, teknik yeterlilikler başlığı altında her bir yerin sırasıyla ekolojik uygunluğu, deniz hareketlerine uygunluğu, yol durumu, deniz kullanım alanı, kara kullanım alanı, elektrik durumu ve tatlı su durumu incelenmiştir. Yukarıda sayılan bu 7 yeterlilik önemlerine göre dizilmiş ve her birine çarpması işleminde "1" sayısının etkisiz eleman olması nedeniyle, "8" sayısından "2" sayısına kadar ağırlıklı değerlendirme puanı verilmiştir. Sonrada bu yeterlilikler açısından yer değerlendirilmiş, duruma göre "0, 1, 2, 3" sayılarıyla simgelenmiştir. "0" değerlendirilen yerin yeterliliğin, o yerde olmamasını gösterirken, "1" sözkonusu yerin o yeterlilik açısından orta, "2" iyi ve "3" de çok iyi olduğunu belirtmektedir.

Ekolojik uygunluk kavramı, seçilen yerin deniz canlılarının yaşamasına uygunluğunu (Bu uygunluk aynı yerin incelenmesi sırasında toplanan fiziko-kimyasal ve biyolojik verilerinin analizlerinin yorumlanmasıyla saptanmıştır.), deniz ortamını ve çevreyi kirletebilecek kaynaklardan etkilenme durumunu ve meteorolojik verilerin değerlendirilmesini içermektedir. Deniz hareketlerine uygunluk, yerin gözlemi ve yine meteorolojik verilerin değerlendirilmesinden kararlaştırılmıştır. Deniz kullanım alanı yeterliliği, seçilen yerde kültür çalışması sırasında kullanılabilcek bölgelerin durumunu (Şekil 2) ve deniz alanının genişliği irdelенerek saptanmıştır. Kara kullanım alanı yeterliliğinde, kıyuya kurulabilecek kara tesisleri için yeterli

arazi genişliğinin yanısıra, genel konumuda (Eğim, engebe ve sarp kayalık gibi) incelenmiştir.

Şekil 2 : Denizkültürü çalışmalarında yararlanılabilecek 6 olası bölge (MILNE, 1979). 1 : Sahil, 2 : Gel-git bölgesi, 3 : Sublittoral bölge, 4 : Yüzeyde yüzdürme, 5 : Orta su bölgesi, 6 : Deniz zemini.

Ekonomik yeterlilikler kısmında ise denizkültürü yapılabilecek uygun yerlere bir deniz ürünleri işletmesi kurulduğunda, sözkonusu yerin araştırmanın yapıldığı günlerdeki özelliklerine dayanarak, olası ekonomik sorunlarının bir irdelemesi yapılmış ve aynen teknik yeterliliklerin değerlendirilmesindeki yol izlenmiştir. Ekonomik yeterliliklerin en başında "6" ağırlık puan ile değerlendirilen, pazar koşulları kísticası gelmektedir. Pazar, demografik, ekonomik, coğrafik, stratejik ve benzeri alt birimleriyle bir işletmenin karşısına çıkan ve kontrolü en zor değişkenleri içeren bir sorundur (CEBECİ, 1970). Burada genel olarak olası işletmenin büyük pazar yerlerine uzaklılığı, yerel pazarlarda alabileceği pay, büyük pazar yerlerine ürünü ulaştırma sırasında karşılaşacağı sorunlar v.b. gibi değerlendirmeler yapılmaktadır. Merkeze uzaklık kapsamında, bir işletmenin lojistik sorunları, üretimin gereksinimi olan hammadde, işgücü, enerji ve gerekli teknolojinin nereden ve nasıl sağlanacağı gibi konular tartışılmış ve "5" ağırlıklı puan ile değerlendirilmiştir.

" 4 " ağırlıklı puanı ile gelen rakip işletmeler kavramında aynı ürünü üretecek ve pazarlayabilecek dolayısıyla rakip olabilecek işletmelerin varlığı değerlendirilmiştir. Entegrasyon kavramında seçilen yerin özelilikleri gözönüne alınarak, olası işletmenin gelişmesi sırasında üretimin çeşitlendirilebilmesi, işlenmesi ve genişlemesi gibi olgular tartışılmıştır. " 3 " ağırlıklı puanı ile değerlendirilmiştir. " 2 " ağırlıklı puanıyla en sonda gelen yasal engeller kísticası, işletmenin sorun yaratabilecek durumları, yani inşaat yapılması tümüyle ya da kısmen yasak olan sit alanlarına, ulusal park alanlarına, askeri tatbikat alanlarına, turizm veya sanayi bölgesi olarak duyurulmuş alanlara yakınığını ya da tümüyle o alanların içinde kalması gibi sorunları irdelemektedir.

4. BULGULAR

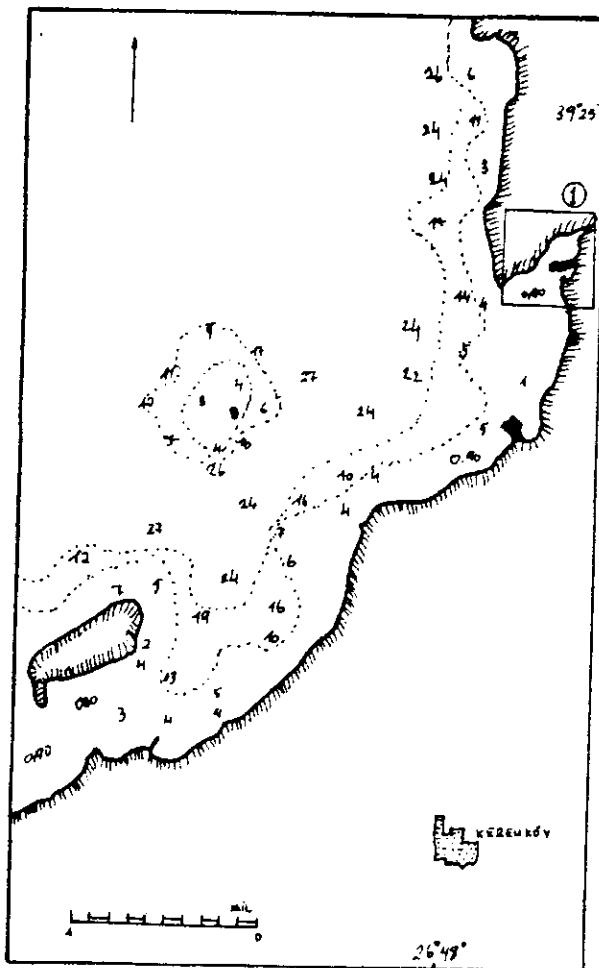
Araştırmaya Kumkale' den (Çanakkale) başlanmış olup, Gömeç İskelesi koyuna kadar uygun bir yer bulunamamıştır. Kumkale ve Bababurnu arasında kalan sahiller korunaksız olarak batılı rüzgarlara ve onların doğduğu dalga hareketlerine açiktır. Aynı sorun Edremit Körfezi içinde geçerlidir. Bu bölgede batılı ve güneybatılı rüzgarlar etkin olmaktadır. Saptanan 15 istasyonda izlenen bulgular aşağıda sunulmuştur.

4.1. Gömeç İskelesi Koyu (Ayvalık/BALIKESİR)

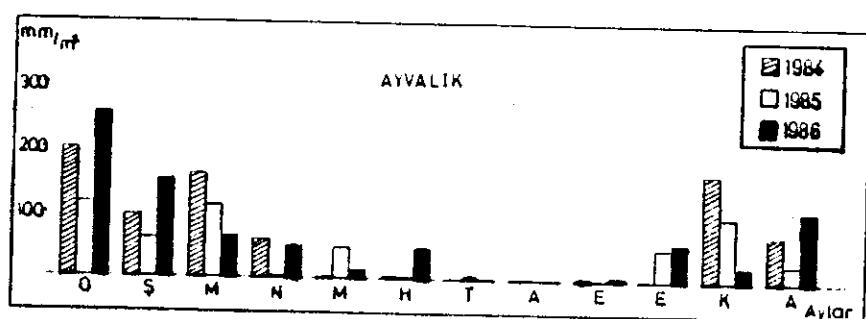
Ayvalık'ın kuzeyinde yer alan koy, $39^{\circ}24'06''$ Kuzey enlemi ve $26^{\circ}48'12''$ Doğu boylamında bulunmaktadır (Şekil 3).

Büyük ölçüde rüzgarlara kapalı olan yer, Ocak, Şubat ve Mart ayında zaman zaman esen güney rüzgarlarının etkisinde kalabilir (DMI, 1987 Ortalama derinlik 1 m.'yi aşmamaktadır (Şekil 3). Zemini kumlu, suyu oldukça bulanık olan bölgede güclü bir akıntı izlenmemiştir. Koya zayıf bir tatlı su girdisi olmakta ve yağış mevsiminde bu miktar artmaktadır. Bölgeye en çok Kasım, Ocak ve Mart ayında yağış düşmektedir (Şekil 4) Bölgede deniz suyu sıcaklığının mevsimlere göre değişimi, Şekil 5'de verilmiş olan Ayvalık Yöresi aylık deniz suyu sıcaklık ortalamalarını gösteren grafikten izlenebilir. Ancak, bölgenin sıç olması nedeniyle

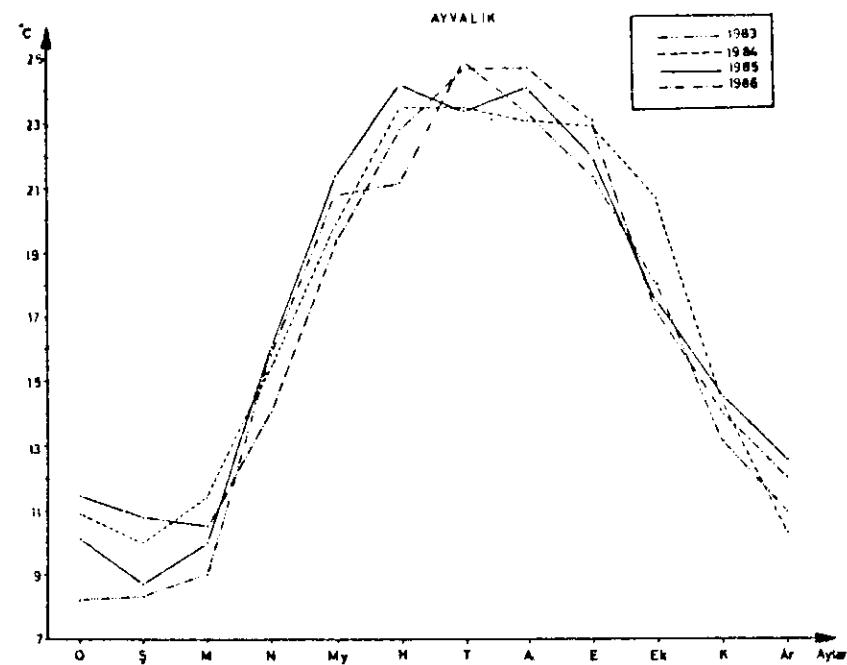
sıcaklık değişimleri biraz daha ekstrem olabilir.

Şekil 3 : Gömeç İskelesi Koyu

Şekil 4 : Ayvalık yöresine düşen, aylara göre ortalama yağış (DMİ, 1987).

Şekil 5 : Ayvalık yöresinin aylara göre ortalama deniz suyu sıcaklığı (DMI, 1987).

Bölgедe yapılan araştırma sırasında elde edilen fiziko-kimyasal veriler Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2 : Gömeç İskelesi Veri Tablosu

İST. NO:	1	TARİH	11.12.1987
HAVA SICAKLIĞI (°C)	YÜZYEY SUYU SICAKLIĞI (°C)	ÇÖZÜNMÜŞ OKSİJEN (mg/l)	TUZLULUK (%)
12	12	9.0	35.12
NO ₃ -N (ug al. ³ /l)	TOTAL SERTLİK (ppm CaCO ₃)	TOTAL ASKİ YÜK (mg/l)	TOTAL ALKALİNİTE (ppm CaCO ₃)
0.417	4995	31.00	30

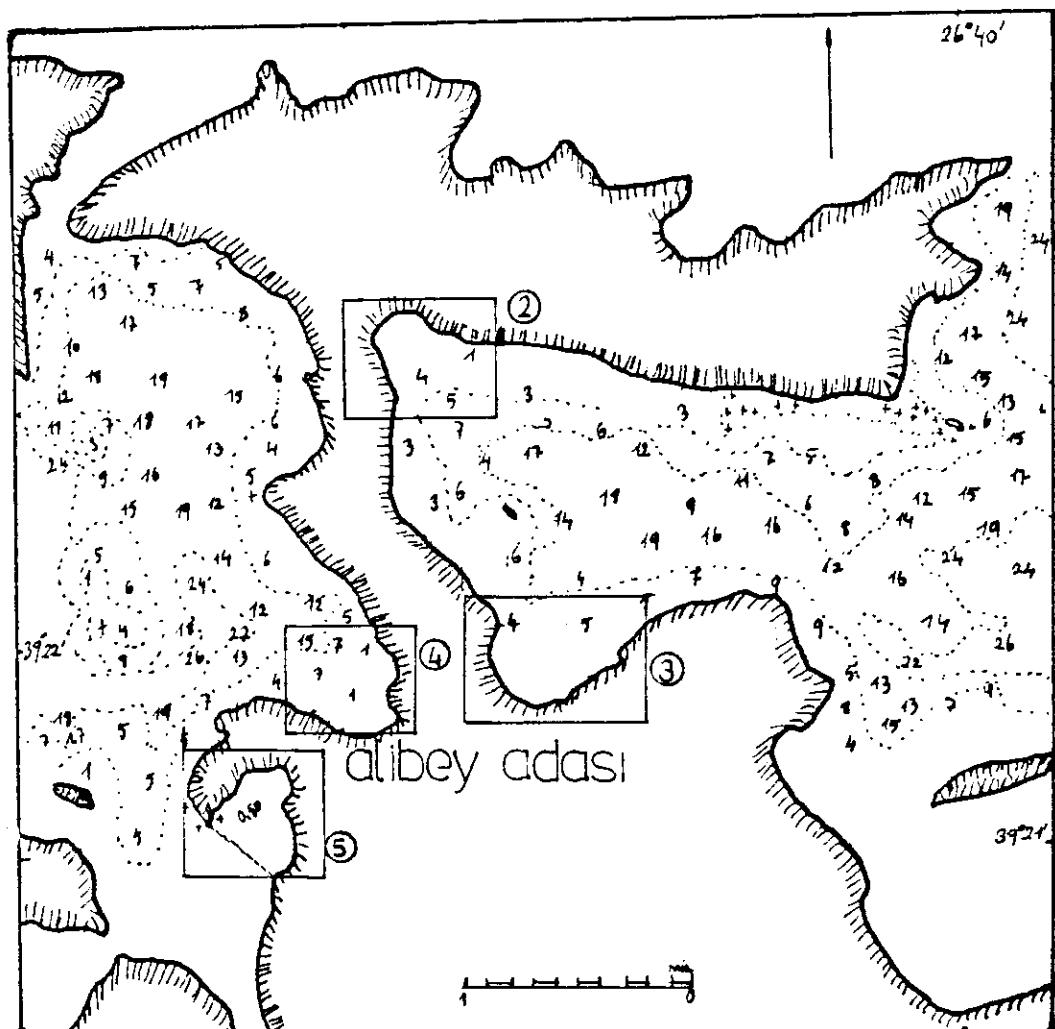
Yapılan plankton örneklemesinde, 31 tür fitoplankton saptanmıştır. Bu sayı diğer fitoplankton örneklemesi yapılan yerlerden daha büyüktür. Belirlenen bu 31 türün, 16'sı Diatomae gurubundan olup, "Bacteriastum hyalinum, Biddulphia mobbilensis, Chaetoceros affine, C.coarctatus, C.decipiens, C.lorenzianum, C.messenense, C.teres, Hemiaulus hauckii, Pleurosigma sp., Rhizosolenia calcar-avis, R.castracanei, R.imbricata var. shrubsolei, Thalassiosira mediterranea, Thalassiothrix frauenfeldii" türleri, 14'ü Dinoflagellata gurubundan "Ceratium biceps, C.candelabrum, C.carriense, C.concilians, C.contortum, C.fusus, C.hexacanthum, C.masseliense, C.pentagorum, C.ranipes, C.symmetricum, C.trichoceros, C.tripos ve Peridium depressum" türleri ve son türde Prasinophyceae gurubundan "Halospheaea viridis"dır. Ayrıca fitoplankton gurubu arasında zooplanktondan Ciliata gurubuna ait "Petalotricha ampulla" türüne rastlanmıştır.

Doğal verimliliğin yüksek olduğu düşünülen koyda, geniş deniz alanı değerlendirilerek çeşitli yöntemlerle, özellikle Midye (*Mytilus galloprovincialis*) ve Kummidyesi (*Tapes decussatus*). gibi çenetli türlerin doğal yetişirisi yapılabılır, ayrıca koyun ağızı çitle kapatılarak, bir dalyan oluşturulabilir ve istege göre yavru ve yetişkin balık elde edilebilir. Yol, elektrik ve tatlı su vardır. Kara alanı inşaata son derece uygundur. Bölgeye en yakın büyük merkez, soğuk hava deposu ve deniz limanı Ayvalık'tır. Koyun genel görünüşü Levha 2, Şekil 1'.dedir.

4.2. Gökçe Liman Koyu (Ayvalık/BALIKESİR)

Ayvalık'ın kuzeybatısındaki Alibey Adası'nın doğu tarafında bulunan 'y, $39^{\circ}22'70''$ Kuzey enlemi ve $26^{\circ}38'00''$ Doğu boylamında yer alır (Şekil 6).

Koy yörenin egemen olan kuzeyli ve batılı rüzgarlarına kapalıdır. alnız, Ocak aylarında güneydoğudan esen rüzg arlardan kısmen etkilenir(DMİ, 1987). Koydaki derinlik değişimi Şekil 6'dan izlenebilir. Deniz eriştisi *Posidonia* sp.) toplulukları gözlenen zemin kumludur. Hafif bir akıntı sisemi gözlenmiştir. Bölgede deniz suyu sıcaklığı kış ayında, ortalama 8°C eremeye inebilmekte, yaz aylarındaysa yaklaşık 24°C dolaylarına yükselebilir (DMİ, 1987). Güneşlenme en çok Haziran ve Temmuz aylarında olmaktadır (Şekil 7).

Şekil 6: Alibey Adası civarında yer alan istasyonlar.

Gökçe Liman Koyu'nda yapılan araştırma sırasında elde edilen fiziko-kimyasal veriler Tablo 3'de sunulmuştur.

Koyda Midye (*Mytilus galloprovincialis*), Kummidyesi (*Tapes decussatus*) ve İstiridye (*Ostrea edulis*) gibi çenetli deniz ürünlerinin yanısıra kumlu zemine kurulacak kafeslerle Dil balığı (*Solea solea*) ve üzerical kafeslerle diğer deniz balıklarının kültürü yapılabilir. Kıyının inşaata elverişli olması, karaya büyük entegre tesisler kurulmasına olanak tanımaktadır. Yolun bozukça olmasına karşın, elektirik ve tatlı su vardır.

Tablo 3 : Gökçe Liman Koyu Veri Tablosu

İST. NO:	2	TARİH	12.12.86
HAVA SICAKLIĞI (°C)	YÜZYEY SUYU SICAKLIĞI (°C)	ÇÖZÜNMÜŞ OKSİJEN (mg/l)	TUZLULUK (%)
NO ₃ -N (ug a ² .l ⁻¹)	TOTAL SERTLİK (ppm CaCO ₃)	TOTAL ASKI YÜK (mg/l)	TOTAL ALKALİNİTE (ppm CaCO ₃)
11.5	12	8.8	36.05
0.350	4995	--	30

En yakın büyük merkez, soğuk hava deposu ve deniz limanı Ayvalık'tır. Gökçe Liman Koyu'nun genel görünüsü Levha 2, Şekil 2'dedir.

4.3. Güvercin Koyu (Ayvalık/BALIKESİR)

Alibey Adası'nın doğusunda, Gökçe Liman Koyu'nun güneyinde bulunan Güvercin Koyu, 39°22'45" Kuzey enlemi ve 26°37'25" Doğu boylamında yer almaktadır (Şekil 6).

Koy, hemen hemen bütün rüzgarlara kapalıdır. Derinlik sahilden başlayarak artmaktadır (Şekil 6). Zemin kumludur sahilde kumlu-taşlı bölgede sahverenliği deniz yosunlarından Cystoseria topluluklarına rastlanmıştır. Yalnız incelemede, Gökçe Liman Koyu ile benzer özellikler gözlenmiştir. Ancak uyu daha bulanık olan yerin tuzluluğu da daha düşük çıkmıştır (Tablo 4).

Yolu daha düzgün olan bu yöre, geniş deniz ve kıyı alanını değerlendirmek bir önceki koya tasarlanan bir işletmenin benzeri kurulabileceği ibi, her iki koy birlikte entegre edilerek çok çeşitli deniz ürünü üretip, şleyebilecek büyük bir tesis kurulabilir. Elektirik ve tatlı su vardır. Genel görünüm Levha 3, Şekil 1 ve 2'de gösterilmiştir.

Tablo 4 : Güvercin Koyu Veri Tablosu

TST. NO:	3	TARİH	12.12.86
HAVA SICAKLIĞI (°C)	YÜZDE SUYU SICAKLIĞI (°C)	ÇÖZÜNMÜŞ OKSİJEN (mg/l)	TUZLULUK (%)
$\text{NO}_3^- - \text{N}$ (ug at./l)	TOTAL SERTLİK (ppm CaCO_3)	TOTAL ASKİ YÜK (mg/l)	TOTAL ALKALINITE (ppm CaCO_3)
11.5	12	9.4	35.50
0.369	4995	78.24	26

4.4. Yalnız Koy (Ayvalık/BALIKESİR)

Alibey Adası'nın batısında, $39^{\circ}21' 40''$ Kuzey enlemi ve $26^{\circ}37' 12''$ Doğu boylamında yer almaktadır (Şekil 6).

Batılı ve kuzeybatılı rüzgarlara kısmen açıktır. Zemini kumlu, suyu bulanıkca olan koyun derinlik değişimi Şekil 6'dan izlenebilir. Yapılan araştırmalar sonucunda elde edilen fiziko-kimyasal veriler Tablo 5'ye sunulmuştur. Deniz alanı çok genişdir. Sahil bölgesinde çok sayıda çenetli kabuğunu bulunmuştur.

Uygun bir akıntı gözlenen bölgede, sıçık kesimlerde çenetli deniz ürünlerinin ve Dil balığı (*Solea solea*) kültürü yapılırken, daha derin olan açık kesimlerde yüzey ağ kafeslerle diğer balık türleri yetiştirilebilir. Dalga hareketlerine bir önlem olarak koyun ağızı, su alış verişini engellemeyecek biçimde kapatılabilir. Yolu uygun olan koyun, elektrik yakınındadır. Koyun genel görünümü Levha 4 Şekil 1 ve 2'den izlenebilir.

Tablo 5 : Yalnız Koy Veri Tablosu

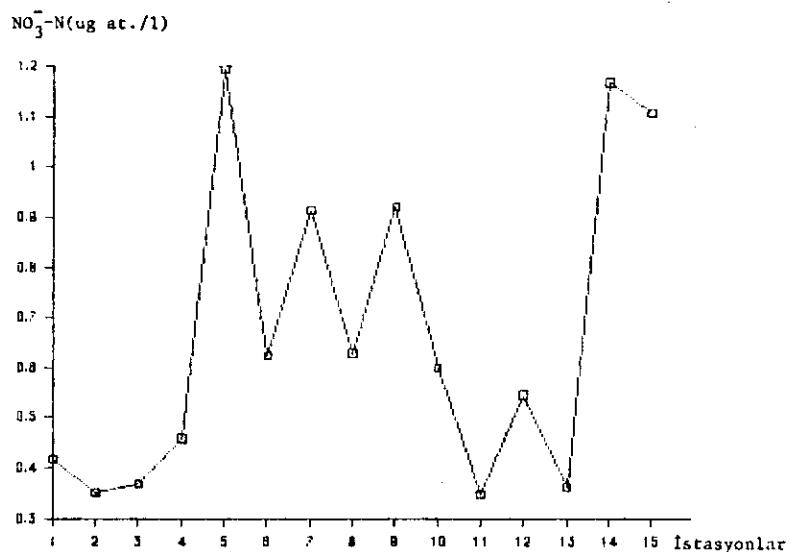
İST. NO:	4	TARİH	13.12.86
HAVA SICAKLIĞI (°C)	YÜZYEY SUYU SICAKLIĞI (°C)	ÇÖZÜNMÜŞ Oksijen (mg/l)	TUZLULUK (%)
9.5	10	9.0	34.05
NO_3^--N (ug at./l)	TOTAL SERTLİK (ppm CaCO_3)	TOTAL ASKİ YÜK (mg/l)	TOTAL ALKALİNİTE (ppm CaCO_3)
0.458	4770	10.45	30

4.5. Semizhoroz Dalyan Koyu (Ayvalık/BALIKESİR)

Alibey Adası'nın batısında, $39^{\circ}21'06''$ Kuzey enlemi ve $26^{\circ}36'48''$ Doğu boylamında yer almaktadır (Şekil 6).

Bir zamanlar dalyan yapılmak amacıyla girişî yapay bir setle kapatılmıştır. Set su alış verişini engellememekte, fakat koyu dalga hareketlerine karşı korumaktadır. Geniş deniz alanına sahip olan koy, oldukça sığdır. Derinlik 1 m.'yi aşmamaktadır (Şekil 6). Gel-git hareketlerinden etkilendiği gözlenen sahilde, çok sayıda Kummidyesi (*Tapes decussatus*) ve diğer çenetli türlerden canlı ve ölü örnekler rastlanmıştır. Zemin kumlu yer yer çamurdur. Ayvalık yöresinde son 6 yıl içinde, en düşük deniz suyu sıcaklığı 6°C derece olarak ölçülmüştür (DMİ, 1982). Ancak derinliğin az olması nedeniyle bu koyda sıcaklık değişimleri daha ekstrem olabilir.

Suyu bulanıkça olan koy, nitrat değerlendirme en yüksek çıkan istasyon olmuştur (Şekil 7). Ayrıca incelenen diğer fiziko-kimyasal veriler Tablo 6'da sunulmuştur. Sığ olan bölgede yaz aylarında deniz suyunun çözünmüş oksijen içeriğinin düşebileceği düşünülmektedir.

Şekil 7 : Araştırma sırasında elde edilen nitrat değerlerinin istasyonlara göre dağılımı.

Tablo 6 : Semizhoroz Dalyan Koyu Veri Tablosu

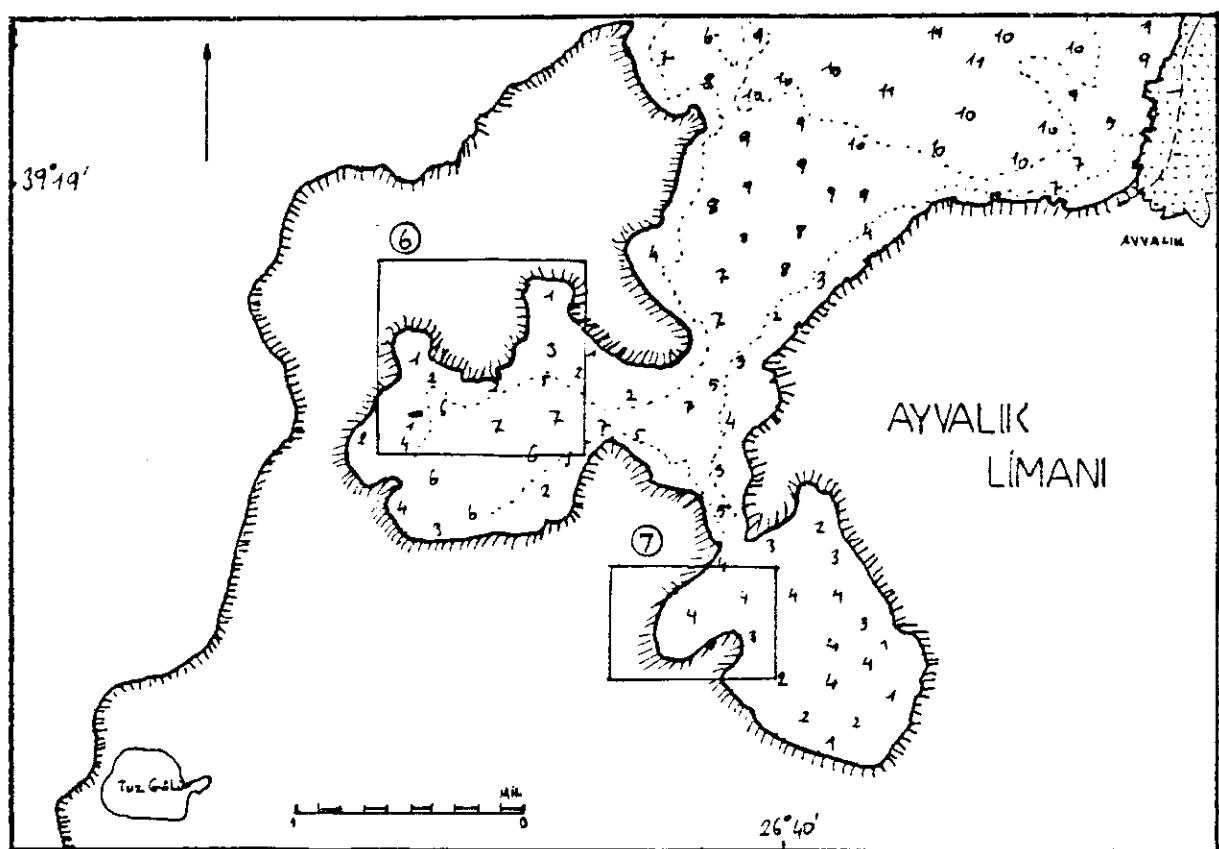
İST. NO:	5	TARİH	12.12.86
HAVA SICAKLIĞI (°C)	YÜZYEY SUYU SICAKLIĞI (°C)	ÇÖZÜNMÜŞ OKSİJEN (mg/l)	TUZLULUK (%)
9.5	11	7.6	35.00
NO ₃ -N (ug at./l)	TOTAL SERTLİK (ppm CaCO ₃)	TOTAL ASKİ YÜK (mg/l)	TOTAL ALKALİNİTE (ppm CaCO ₃)
1.193	4540	--	32

Koy özellikle Kummidyesi yetiştirmek için uygun olabilir. Yakınına yol ve elektrik gelmiştir. İnşaata elverişli kara alanı oldukça genişdir.

İatlı su durumu kesin olarak bilinmemektedir. Genel görünüm, Levha 5, Şekil 1 ve 2'den izlenebilir.

4.6. Kumru Koyu (Ayvalık/BALIKESİR)

Ayvalık Limanı'nın güneybatısında bulunan koy, $39^{\circ}17' 06''$ Kuzey enlemi ve $26^{\circ}38' 24''$ Doğu boylamında yer almaktadır. (Şekil 8).

Şekil 8 : Kumru ve Çamlı Koyları

Denizkültürü çalışmalarına uygun olarak düşünülen yer, koyun kuze yinde yer alan iki küçük koycuktur. Bu koycuklar hemen her yönden esen rüzgarlara, dolayısıyla bunların oluşturacakları dalga hareketlerine kapalıdır. Zemin kumlu, su bulanıkça olup, derinlik sahilden başlayarak artmaktadır (Şekil 8). Deniz suyu sıcaklığı değişimleri Şekil 5'den izlenebilir. Araştırma sırasında koydan elde edilen fiziko-kimyasal veriler Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7 : Kumru Koyu Veri Tablosu

İST. NO:	6	TARİH	13.12.86
HAVA SICAKLIĞI (°C)	YÜZYEY SUYU SICAKLIĞI (°C)	ÇÖZÜNMÜŞ OKSİJEN (mg/l)	TUZLULUK (%)
9	9.5	9.2	34.40
NO ₂ -N (ug at./l)	TOTAL SERTLİK (ppm CaCO ₃)	TOTAL ASKİ YÜK (mg/l)	TOTAL ALKALİNİTE (ppm CaCO ₃)
0.622	4995	25.03	26

Verimliliğinin yüksek olduğu gözlenen Çamlı Koyu'nda tesbit edilen fitoplankton türlerine, Kumru Koyu'nda da rastlanmıştır. Çekilen fitoplanktonun değerlendirilmesi sonunda toplam 10 tür belirlenmiştir. Ayrıca çok yoğun zooplankton da saptanmıştır. Bu da verimliliğin, bu koyda da yüksek olabileceğini düşündürmektedir. Fitoplanktondan, Diatomae gurubuna ait "Chaetoceros affine, Thalassiothrix frauenfeldii" türleri, Dinoflagellata gurubundan "Ceratium furca, C.macroceros, C.symmetricum, C.trichoceros, C.tripos, Peridinium depressum, P.diabolus, P.divergens" türleri saptanmıştır. Zooplanktonda, halo veya meroplankton olarak, Ciliata gurubundan "Favella serrata" türü ile, "Appendicularia, Chaetognatha, Copepoda, Echinodermata, Foraminifera, Gastropoda, Lamellibranchiata, Medusae, Polychaeta, Siphonophora" taksonomik guruplarından çeşitli örnekler ve bazı balık yumurta ve larvalarına rastlanmıştır.

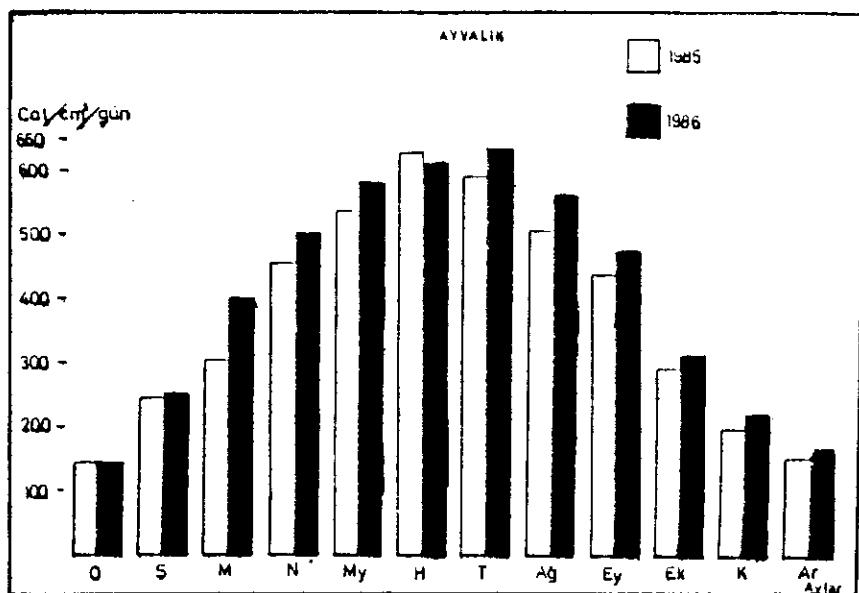
Su çevrimi sağlayan hafif bir akıntı görülen koycukların derinliği, balık yetiştirebilecek üzericalı kafesler kurmaya elverişlidir. Sahilde Kummidyesi (*Tapes decussatus*) ve Dil balığı (*Solea solea*) yetiştirebilmekken, yine açıkta sallarla Midye (*Mytilus galloprovincialis*) ve İstiridye (*Ostrea edulis*) kültürü yapılabılır. Deniz alanı oldukça geniş olup, yol elektirik ve tatlı su vardır. Kara tesisleri kurmaya elverişli kıyı bölgesinde, üretim ve işleme yapabilecek büyük bir işletme kurulabilir.

Çamlı Koyu'nda halen çalışan bir işletmenin varlığı, Kumru Koyu'na kuru-labilecek bir işletmeye rakip olabileceği düşünülebilir. Bölge Ayvalık Limanı'nda görülen kirlenmenin tehdidi altındadır. Kocuklardan birinin görünümü Levha 6 Şekil 1'dedir.

4.7. Çamlı Koyu (Ayvalık/BALIKESİR)

Koy, Ayvalık Limanı'nın güneyinde $39^{\circ}17'12''$ Kuzey enlemi ve $26^{\circ}39'20''$ Doğu boylamında yer almaktadır (Şekil 8).

Koy özellikle kış aylarında kuzeydoğulu rüzgarlardan etkilenmektedir. Diğer yönlerden esen rüzgarlara ve oluşturacakları dalga hareketlerine kapalıdır. Su bulanık olup, zemin kumla kaplıdır. Derinlik sahilden koyun ağzına doğru artmaktadır, ortalama 4-5 m.'yi bulmaktadır. Kültür için düşünülen bölge koyun batısında bulunan küçük kocuktur. (Şekil 8). Bölgede güneşlenme en çok Haziran ve Temmuz aylarında olmaktadır. (Şekil 9). Koyda yapılan araştırma sırasında elde edilen fiziko-kimyasal veriler Tablo 8'de sunulmuştur.

Şekil 9 : Ayvalık yöresinde aylara göre ortalama güneşlenme miktarı

Tablo 8 : Çamlı Koyu Veri Tablosu

İST. NO:	7	TARİH	13.12.86
HAVA SICAKLIĞI (°C)	YÜZEV SUYU SICAKLIĞI (°C)	ÇÖZÜNMÜŞ OKSİJEN (mg/l)	TUZLULUK (%)
9	9	9.4	36.05
NO ₂ -N (ug al. ² /l)	TOTAL SERTLİK (ppm CaCO ₃)	TOTAL ASKİ YÜK (mg/l)	TOTAL ALKALINITE (ppm CaCO ₃)
0.914	4810	20.40	27

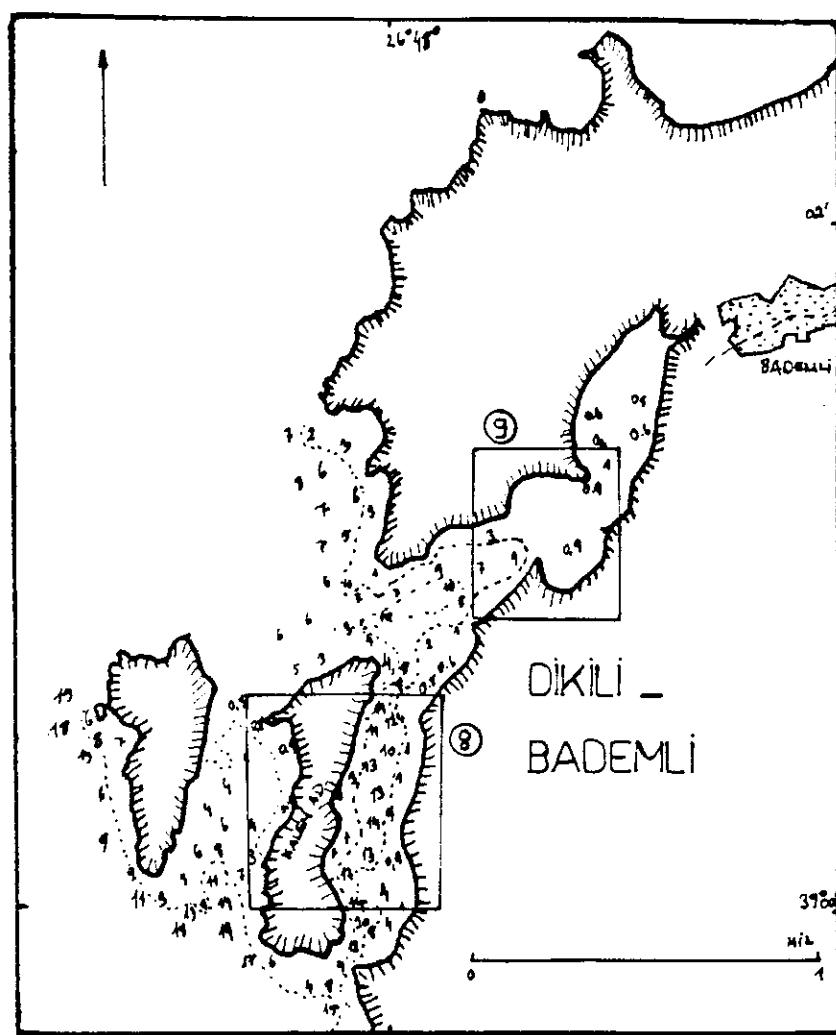
Koyda yapılan fitoplankton örneklemesinde, Diatomae gurubundan, "Chaetoceros affine", Dinoflagellata gurubundan "Ceratium furca, C.trichoceros, C.tripos, Peridinium depressum ve P.divergens" türleri, zooplanktonda daha önce Kumru Koyu'nda rastlanan Holo ve Meroplankton gurubundan örneklerin hepsine, ayrıca Ciliata gurubundan, "Stenosemella nivalis ve Tintinopsis cylindrica" türlerine rastlanmıştır.

Söz konusu koycukda, kurulmuş ve halen üretimde bulunan bir Midye yetiştiri çiftliği vardır. Üretim sallarla yapılmakta, Midyeler besinlerini doğal ortamdan sağlamaktadırlar. Dışarıdan herhangibir katkı söz konusu değildir. Midyeler üzerinde yapılan inceleme, hayvanların iyi beslenmeklerini ortaya koymustur. Nitratı yüksek istasyonlardan biri olan koyda, doğal verimlilik yüksektir (Şekil 7). Su çevrimini sağlayan uygun bir akıntı gözlenen koyda, aynı zamanda, üzeri ağ kafeslerle çeşitli balıkların yanı sıra, sahilde doğal olarak bol olduğu gözlenen, Kummidyesi ve Dil balığı yetiştirilebilir. Bölge Ayvalık Limanı'nda gözlenen kirlenme olayının tehdidi altındadır.

Yol, elektirik ve tatlı su gibi alt yapı eksiksizdir. Kıyısında inşaat alanı geniş olan koy, düzgün bir yolla Ayvalık'a bağlanır. Koydan bir görüntü, Levha 6, Şekil 2'dedir.

4.8. Kalem Adası (Dikili/İZMİR)

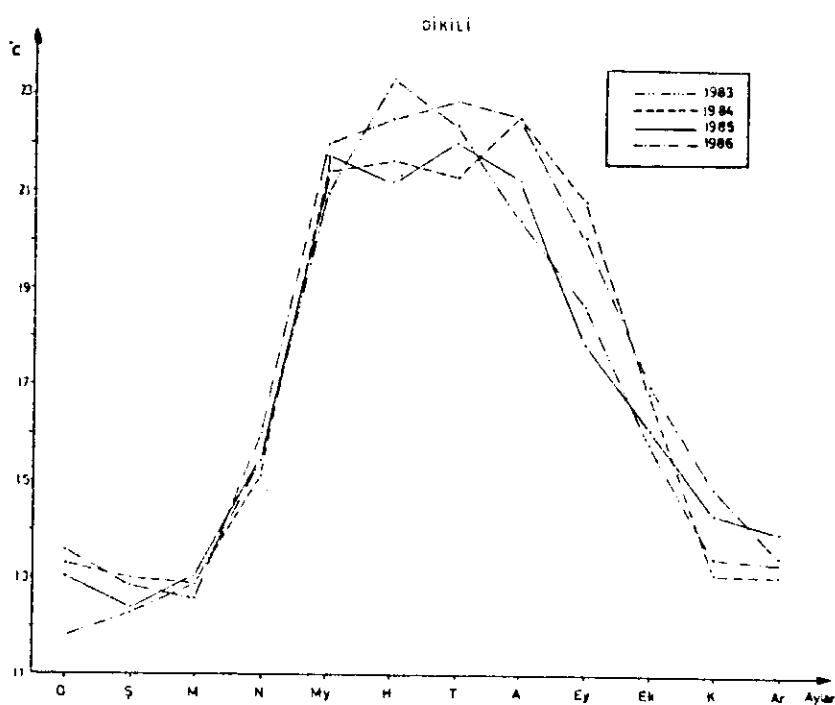
Dikili'ye bağlı Bademli Köyü'nün güneyinde kalan sahil şeridinin karşısında bulunan Kalem Adası, $39^{\circ}00' 00''$ Kuzey enlemi ve $26^{\circ}48' 00''$ Doğu boylamında yer almaktadır (Şekil 10).

Şekil 10 : Kalem Adası ve Bademli Koyu

Uygun yer olarak Kalem Adası'nın yalnızca Bademli sahillerine bakın tarafı değil, aynı zamanda adanın karşısında kalan sahil şeridi düşünülmüştür. Söz konusu yerler bütün rüzgarlara karşı korunaklıdır. Sahillerde sıçrık su, açıldıktan sonra hemen derinleşmektedir (Şekil 10).

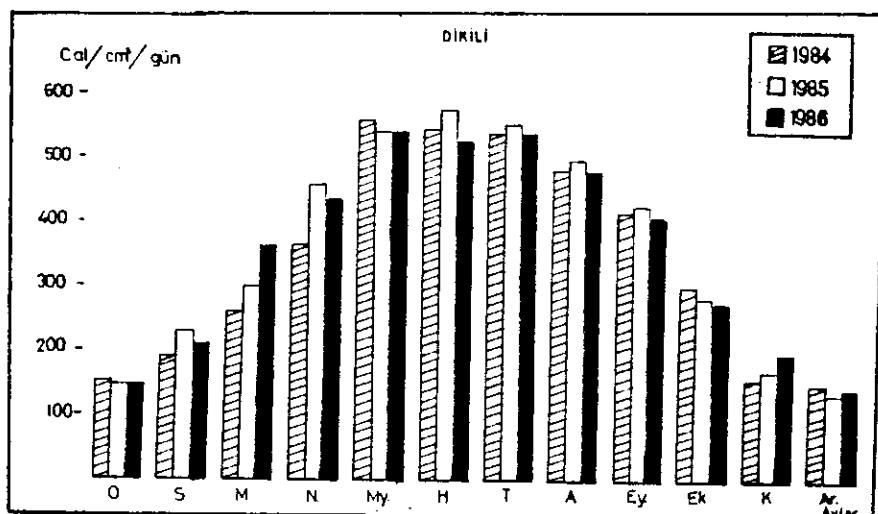
azın ortalarında 13 m.'ye kadar varmaktadır. Boğaz nedeniyle, yörede tekli ama çok güçlü olmayan bir akıntı vardır. Su oldukça bulanık olup,ının kumlu ve yer yer Deniz erişteleriyle (*Posidonia sp.*) kaplıdır. Deniz suyu sıcaklıklarını kışın 11 °C dereceye kadar inebilmekte ve yaz aylarında 23 °C dereceyi geçebilir (Şekil 11). Güneşlenme miktarı da yaz aylarında, özellikle Haziran ve Temmuz'da artmaktadır (Şekil 12)

Şekil 11 : Dikili yoresinin aylara göre ortalama deniz suyu sıcaklığı (DMİ, 1987).

Araştırma sırasında, bölgede elde edilen fiziko-kimyasal veriler ablo 9'da verilmiştir. Yapılan fitoplankton örneklemesinde, 8 tür rast- anmıştır. Bunlardan 3'ü Diatomae gurubundan, "Chaetoceros affine" hizosolenia alata f. gracillima ve Thalassiothrix frauenfeldii" türleri- ir. Diğer 5 tür ise Dinoflagellata gurubundan, "Ceratium concortum", .furca, C.pentagonum, C.trichoceros, C.tripos"dur. Yine yapılan zoo- plankton örneklemesinde, Holo ve Meroplankton olarak, "Appendicularia", haetognatha, Copepoda, Echinodermata, Foraminifera, Gastropoda, amellibranchiata, Polychaeta ve Siphonophora" taksonomik gruplarından

çeşitli örneklerde, ayrıca balık yumurta ve larvalarına rastlanmıştır.

Şekil 12 : Dikili yöresinde aylara göre ortalama güneşlenme miktarı (DMİ, 1987).

Boğazda gözlenen akıntı, su çevrimini sağlamak için çok uygun olup, turulabilecek üzericalağ kafeslere zarar vermeyecektir. Doğal verimliliğinin yüksek olduğu düşünülen bu yerde ayrıca, sallarla Midye (*Mytilus galloprovincialis*) ve İstiridye (*Ostrea edulis*) yetiştirebilirken, sahilde Kumidyesi (*Tapes decussatus*) ve Dil balığı (*Solea solea*) kültürü yapılabılır.

Tablo 9 : Kalem Adası Veri Tablosu

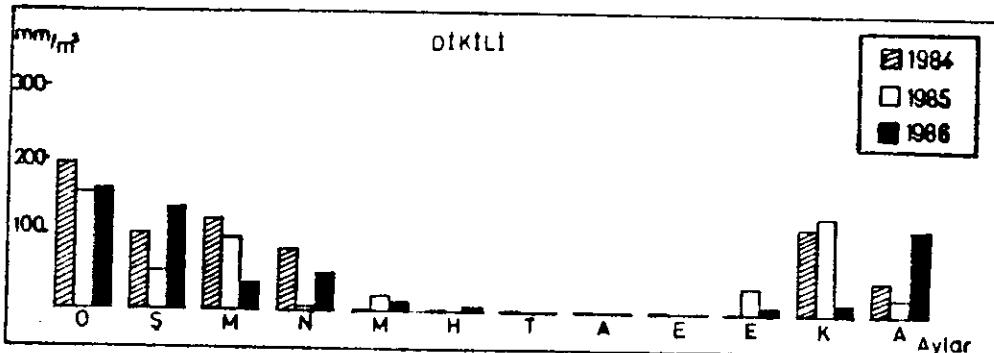
İST. NO:	8	TARİH	14.12.86
HAVA SICAKLIĞI: (°C)	YUZAY SUYU SICAKLIĞI (°C)	ÇÖZÜNMÜŞ OKSİJEN (mg/l)	ÇÖZLULUK (%)
15	15	8.5	36.05
NO ₃ ⁻ -N (ug ml ⁻¹)	TOTAL SERTLİK (ppm CaCO ₃)	TOTAL ASKİ YÜK (mg/l)	TOTAL ALKALİNİTE (ppm CaCO ₃)
0.629	4995	41.32	28

Adanın karşısında yer alan sahilde düzgün bir yol vardır. Elektirik ve tatlı su bulunan bölgede, hem adanın hem de anakaranın kıyılarına inşaat yapılabilir. En yakın büyük merkez, soğuk hava deposu ve deniz limanı Dikili'dir. Genel görünüm Levha 7, Şekil 1 ve 2'dedir.

4.9. Bademli Koyu (Dikili/İZMİR)

Bademli Köyü'nün yakınında bulunan koy, $39^{\circ}01'06''$ Kuzey enlemi ve $26^{\circ}48'48''$ Doğu boylamında yer almaktadır (Şekil 10).

Koy oldukça sıç olup, deniz hareketlerine kapalıdır. Özellikle iç taraflarda akıntı hareketi gözlenmemiştir. Burası gel-git hareketlerinden ve yaz aylarında gözlenen buharlaşmadan etkilenemektedir. Kültür çalışmaları için uygun olduğu düşünülen yer, koyun ağızına yakın, su çevriminin olduğu kısımdır (Şekil 10). Koya tatlı su girdisi olmakta, yağışların bol olduğu Kasım, Aralık, Ocak ve Şubat aylarında giren miktar artmaktadır (Şekil 13). Su bulanık olup, zemin iç taraflarda kumlu-çamurlu, daha sonra kumludur. Koyun ağız taraflarında yer yer Deniz Eriştesi toplulukları görülmüştür. Bölgede toplanan fiziko-kimyasal veriler Tablo 10'da sunulmuştur.

Şekil 13 : Dikili yöresine düşen, aylara göre ortalama yağış (DMI, 1987).

Yapılan plankton örneklemelerinde, fitoplanktona, Diatomae gurubundan "Bacteriastrum hyalinum, Chaetoceros affine, C.decipiens, Rhizosolenia calcar-avis, R.castracanei, Thalassiosira mediterranea ve Thalassiothrix fauenfeldii", Prasinophyceae gurubundan "Halosphaera viridis", Dinoflagellata gurubundan "Ceratium biceps, C.furca, C.fusus, C.macroceros, C.pentagonum, C.trichoceros ve C.tripos" olmak üzere toplam 15 türü rastlanmıştır. Zooplankton ise Holo ve Meroplankton olarak,

endicularia, Chaetognatha, Copepoda, Echinodermata, Foraminifera,
tropoda, Lamellibranchiata, Ostracoda, Polychaeta ve Siphonophora" tük-
omik guruplarından çeşitli örneklerle, ayrıca balık yumurtalarına rast-
mıştır.

Tablo 10 : Bademli Koyu Veri Tablosu

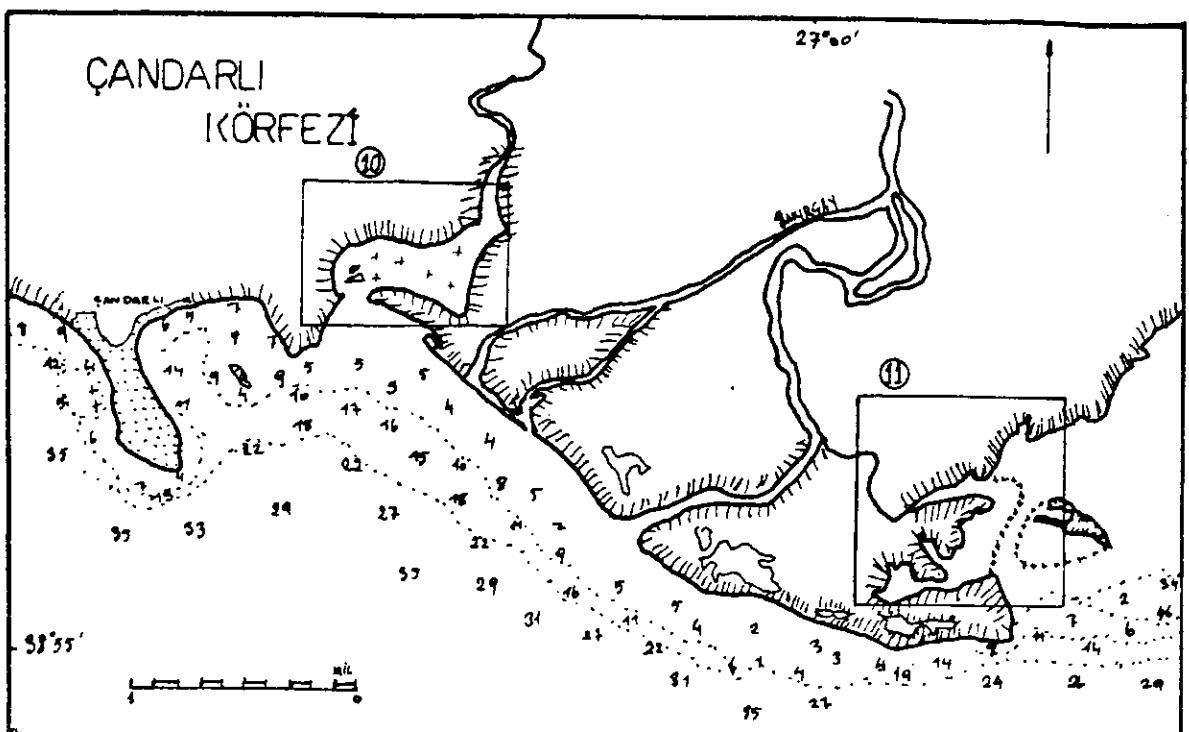
IST. NO:	9	TARİH	14.12.86
HAVA SICAKLIĞI (°C)	YÜZYEY SUYU SICAKLIĞI (°C)	ÇÖZÜNMÜŞ OKSİJEN (mg/l)	TUZLULUK (%)
15	14	8.8	33.66
NO ₃ ⁻ -N (ug at./l)	TOTAL SERTLİK (ppm CaCO ₃)	TOTAL ASKİ YÜK (mg/l)	TOTAL ALKALİNİTE (ppm CaCO ₃)
0.920	4717	67.30	36

Koyda balıkçılık yapılmakta ve aynı zamanda doğal balıkçı barınağı
rak da kullanılmaktadır. Doğal verimliliğin yüksek olduğu gözlenen yer-
geniş deniz alanı değerlendirilerek, derinliğin uygun olduğu kısımlara
er ağ kafesler konulabileceği gibi, yine sallarla Midye (*Mytilus gallo-
vinalis*) ve İstiridye (*Ostrea edulis*) kültürü yapılabilir. Sahil bölgelerde
Kummidyesi (*Tapes decussatus*) ve Dil balığı (*Solea solea*) yetiştiri-
lir. Ayrıca, koyun ağızı çitle kapatılarak, bir dalyan kurulabilir.

En yakın büyük merkez yine Dikili'dir. Yolu düzgün olup, elektirigi,
su ve suyu vardır. Çevre inşaata çok uygun olup, üretim ve işleme yapabile-
büyük bir tesis kurulabilir. Genel görünüm, Levha 8, Şekil 1 ve 2'dedir.

4.10. Bakırçay Dalyan Gölü (Çandarlı/İZMİR)

Çandarlı'ya çok yakındır. $38^{\circ}56'12''$ Kuzey enlemi ve $26^{\circ}57'36''$ Doğu boylamında yer almaktadır (Şekil 14).

Şekil 14 : Bakırçay Dalyan Gölü ve Zeytinalan Koyu İstasyonları

Eski bir dalyan olan yer, deniz haraketlerine kapalıdır. Eski çay yatağından denize taşınmış alüvyonlarla denize kısmen kapalı bir gölcük oluşmuştur. Güneyli rüzgarlarla oluşan dalgalar, yer yer siglaşan koy ağzında kırılmakta ve içeriyi etkilememektedir. Bölge oldukça sig olup, sahilde gel-git etkisi görülmüştür. Zemin kumlu, bazı yerlerde kumlu-balçıktır. Kuzeyinde kalan Dikili yöresinde deniz suyu sıcaklığı kışın 11°C dereceye kadar inmektedir (Şekil 11). Derinliğin az olduğu bu bölgede ise daha da düşebileceği düşünülmektedir. Yapılan araştırma sırasında elde edilen fiziko-kimyasal veriler Tablo 11'de sunulmuştur.

Sahilde Kummidyesi (*Tapes decussatus*) kabuklarına rastlanan gölcükde, yine aynı türün yoğun olarak kültürü yapılabılır. Deniz alanı çok

geniştir. Karasal alan da her türlü inşaata uygundur. Yol bozukça olup, elektrik yakındadır. Tatlı su vardır. En yakın büyük merkez Çandarlı'dır. Genel görünüm, Levha 9, Şekil 1 ve 2'dedir.

Tablo 11 : Bakırçay Dalyan Gölü Veri Tablosu

İST. NO:	10	TARİH	15.12.86
HAVA SICAKLIĞI (°C)	YÜZEY SUYU SICAKLIĞI (°C)	ÇÖZÜNMÜŞ OKSİJEN (mg/l)	TUZLULUK (%)
NO ₃ -N (ug at./l)	TOTAL SERTLİK (ppm CaCO ₃)	TOTAL ASKİ YÜK (mg/l)	TOTAL ALKALİNİTE (ppm CaCO ₃)
15	14	8.2	35.12
0.620	4717	57.42	32

4.11. Zeytinalan Koyu (Çandarlı/İZMİR)

Zeytinalan Koyu, 38°55'12" Kuzey enlemi ve 27°01'00" Doğu boylamında bulunmaktadır (Şekil 14).

Kültür yapmaya elverişli olan bölge Şekil 14'de gösterilmiştir. Kocukların açısından oluşmuş sığlıklar dalga hareketlerini, sahile ulaşmadan kırmaktadır. Deniz alanı çok geniş olan bölge sıgdır. Halen bir kısmı çitle çevrilmiş ve dalyan olarak kullanılmaktadır. Kuzeyinde bulunan Dikili'de son 6 yılda ölçülmüş, en düşük deniz sıcaklığı 10.5 °C derecedir (DMI, 1987). Ancak, kış aylarında, az olan derinlik nedeniyle bölge suyunda daha düşük değerlere inebilir. Zemin kumludur. Yapılan fiziko-kimyasal incelemelerin değerlendirilmeleri Tablo 12'de sunulmuştur.

Yöre balıkçıları dalyanın çok verimli olduğunu söylemektedirler. Kara alanı çok geniş ve düz olan bölgede, kıyıya kurulacak havuzlarla dalyandan sağlanabilecek yavru balıkların yetiştirciliğinin yanısıra, çeşitli çeneli türleri ve Dil balığının (Solea solea) sahilde yetişirisi yapılabilir. Ayrıca dalyanın açıklarına üzeri ağ kafesler yerleştirilebilir.

Tablo 12 : Zeytinalan Koyu Veri Tablosu

İST. NO:	11	TARİH	16.12.86
HAVA SICAKLIĞI (°C)	YÜZYEY SUYU SICAKLIĞI (°C)	GÖZÜNNÜŞ OKSİJEN (mg/l)	TUZLUŁUK (%)
NO ⁻ -N (ug at ³ /l)	TOTAL SERTLİK (ppm CaCO ₃)	TOTAL ASKİ YÜK (mg/l)	TOTAL ALKALINİTE (ppm CaCO ₃)
11	11.5	8.6	36.58
0.348	4995	40.20	34

Yolu bozuk olan koyun, elektrik ve tatlı su uzağındadır. Bölge Çan-
darlı ve Aliağa yerleşim merkezlerinin arasında kalmaktadır. Her iki merkez
de yaklaşık aynı yakınlıktadır. Bölgedeki dalyandan bir görüntü, Levha 10,
Şekil 1'dedir.

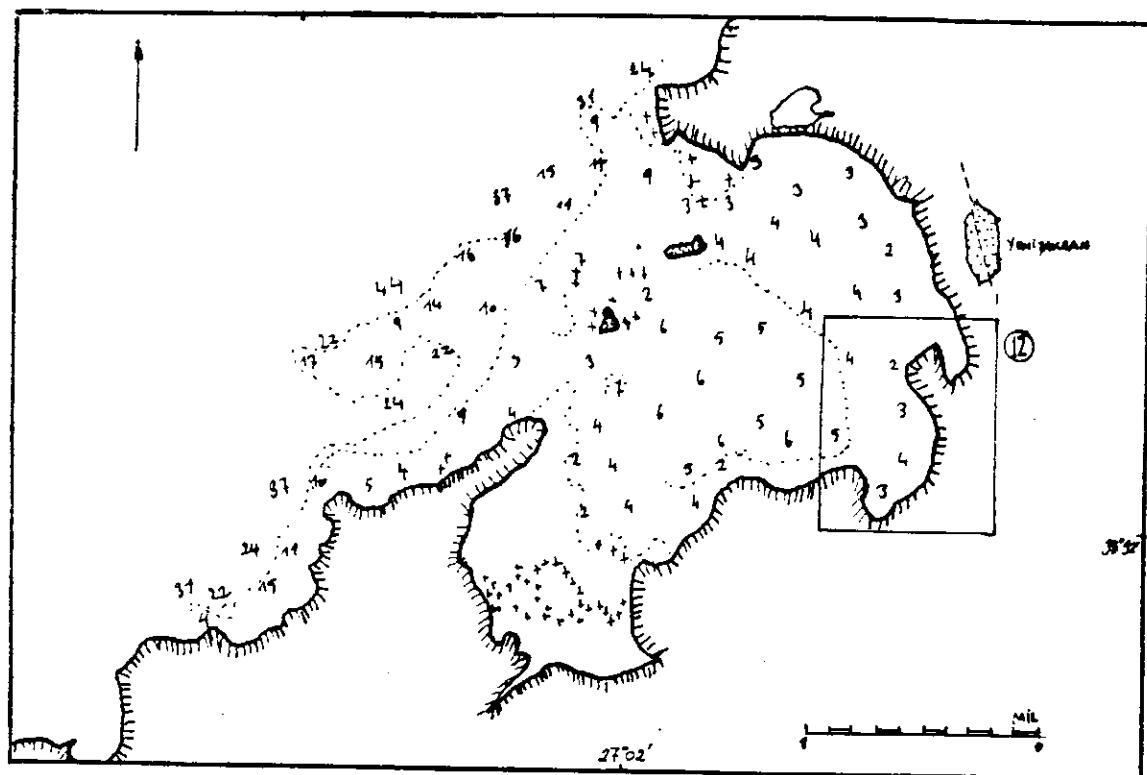
4.12. Akmermerci Koyu (Aliaga/İZMİR)

Aliaga yakınlarında bulunan Yenişakran Köyü'ne çok yakın olan koy,
 $38^{\circ}52'48''$ Kuzey enlemi ve $27^{\circ}03'48''$ Doğu boylamında yer almaktadır (Şekil 15).

Kuzey ve kuzeybatılı rüzgarlara kısmen açık olan koyda hafif bir a-
kıntı gözlenmiştir. Derinlik sahilden başlayarak artmaktadır, ortalama 3-4 m.
dolaylarına erişmektedir. (Şekil 15). Zemin genelde kumludur. Sahil kumlu-
taşlıdır. Bölgede yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen fiziko-kimyasal
veriler Tablo 13'de sunulmuştur.

Geniş bir deniz alanı olan bölgede, yüzey ağ kafesler kurmak için
uygun derinlik vardır. Yine kurulacak sallarla Midye (*Mytilus galloprovin-
cialis*) yetişirisi yapılabilmektedir, sahil bölgesinde Kummidyesi (*Tapes de-
cussatus*) ve Dil balığı kültüre alınabilir. Ancak en önemli sorun, koyun
Aliaga Körfezi'ndeki kirlenmeden etkilenmeyecektir.

En yakın büyük yerleşim merkezi Aliaga'dır. Yol, elektrik ve tatlısu
vardır. Kıyısal bölge her türlü inşaata elverişlidir. Koyun genel bir görünümü,
Levha 10, Şekil 2'dedir.

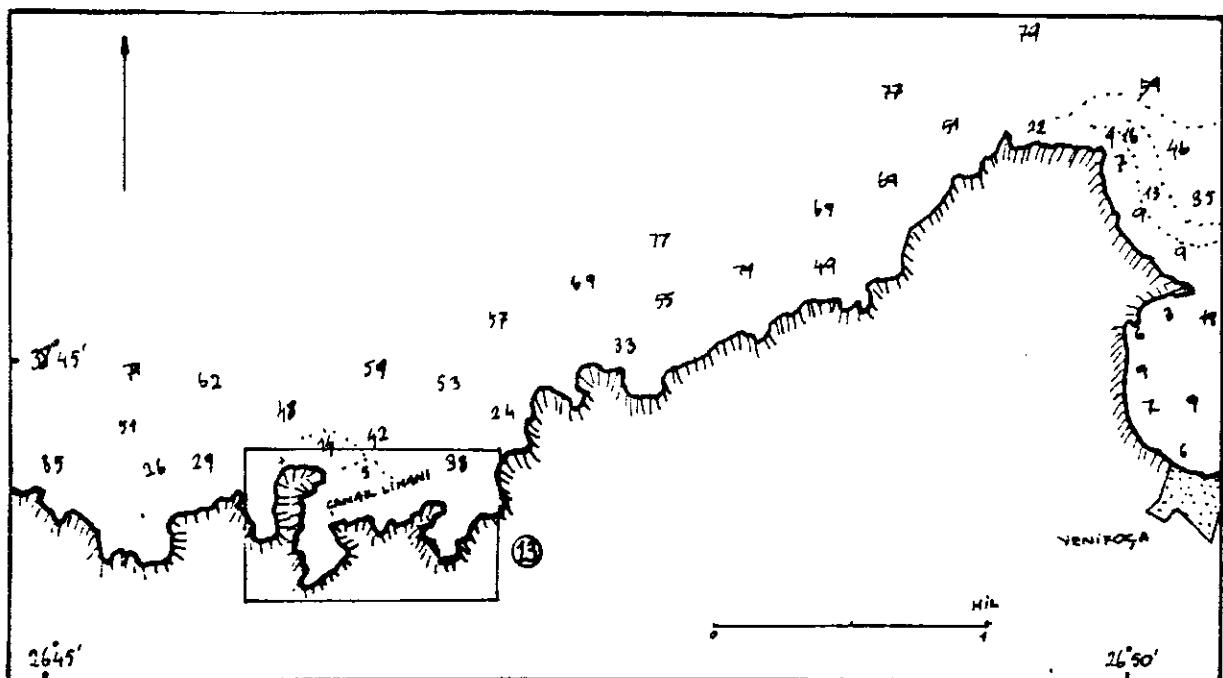
Şekil 15 : Akmermerci Koyu

Tablo 13 : Akmermerci Koyu Veri Tablosu

İST. NO:	12	TARİH	17.12.86
HAV. SICAKLIĞ (°C)	YÜZYE SUYU SICAKLIĞI (°C)	ÇÖZÜNMÜŞ OKSİJEN (mg/l)	TUZLULUK (%)
11	11.5	8.8	34.60
NO ₃ ⁻ -N (ug al./l)	TOTAL SERTLİK (ppm CaCO ₃)	TOTAL ASKİ YÜK (mg/l)	TOTAL ALKALİNİTE (ppm CaCO ₃)
0.545	4995	67.30	36

4.13. Çanak Limanı (Foça/İZMİR)

İzmir'in kuzeyinde yer alan Foça'ya oldukça yakın olan koy, $38^{\circ}44'36''$ Kuzey enlemi ve $26^{\circ}46'36''$ Doğu boylamında bulunmaktadır (Şekil 16).

Şekil 15 : Çanak Limanı

Koy, yalnızca kuzey ve kuzeydoğulu rüzgarlara açıktır. Suyu pekbulanık olmayan bölgenin, zemini kumlu-taşlıdır. Kültür çalışmaları için Çanak Limanı ve doğusundaki koyun birlikte entegre edilerek kullanılabileceği düşünülmüştür (Şekil 15). Derinlik sahilden başlayarak artmaktadır. Sahil kesiminde çeşitli deniz yosunu guruplarına rastlanmıştır. Yapılan incelemeler sonucunda elde edilen fiziko-kimyasal veriler Tablo 14'de sunulmuştur.

Su çevrimini sağlayan hafif bir akıntı ve uygun derinlik olan koyda, yüzer ağ kafesler kurularak, çeşitli deniz balıkları üretilebilir. Yine sallar yardımıyla Midye (*Mytilus galloprovincialis*) ve İstiridye (*Ostrea edulis*) yetiştirebilirken, sahil bölgesinde, Dil balığı (*Solea solea*) kültürü yapılabilir. Sert rüzgarlarda oluşabilecek dalga hareketlerine karşı koyların ağızları, su alış verişini engellemeyecek bir biçimde kapatılabilir.

Tablo 14 : Çanak Limanı Veri Tablosu

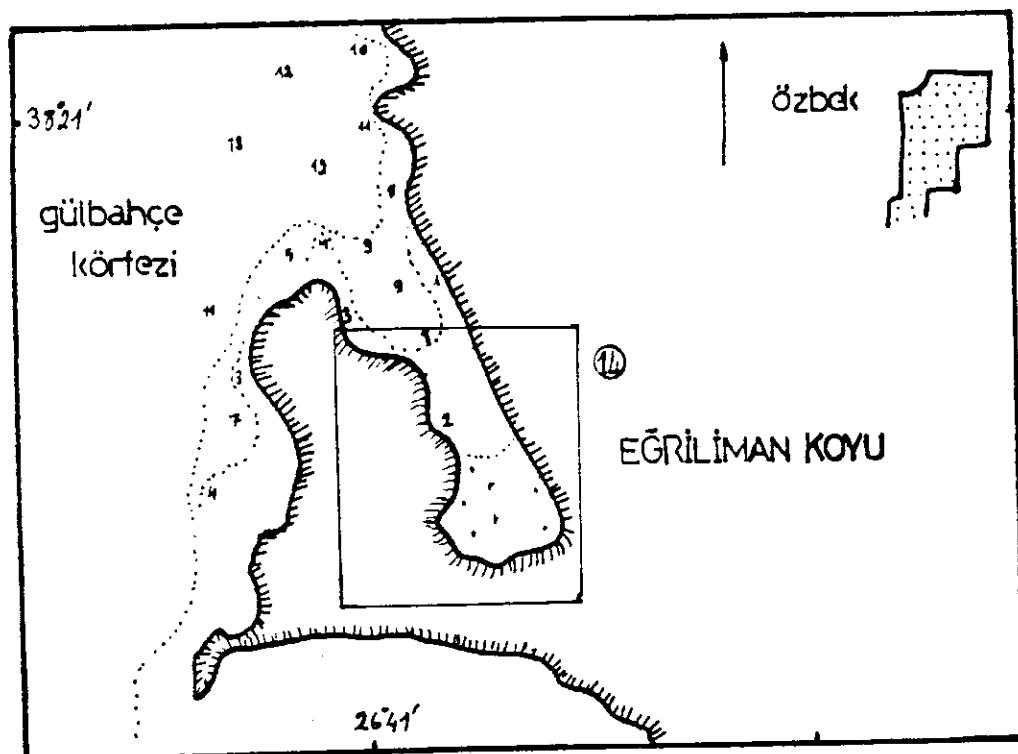
İST. NO:	13	TARİH	18.12.86
HAVA SICAKLIĞI (°C)	YÜZYEY SUYU SICAKLIĞI (°C)	ÇÖZÜNMÜŞ OKSİJEN (mg/l)	TUZLULUK (%)
12	13	8.8	36.05
NO ₃ ⁻ -N (ug at./l)	TOTAL SERTLİK (ppm CaCO ₃)	TOTAL ASKİ YÜK (mg/l)	TOTAL ALKALİNİTE (ppm CaCO ₃)
0.361	4720	--	30

Yolu çok düzgün olan koyda, elektrik ve tatlı su vardır. İnşaat yapılabilecek kara alanı çok geniş olup, üretim ve işleme yapabilecek bir tesis kurulabilir. En yakın büyük yerleşim merkezi Foça'dır. Soğuk hava posu da hem Foça'da hem de yine yakınında bulunan Yenifoça yerleşim merkezinde bulunmaktadır. En yakın deniz limanı İzmir'dir. Koyun genel görünumü, Levha 11, Şekil 1 ve 2'dedir.

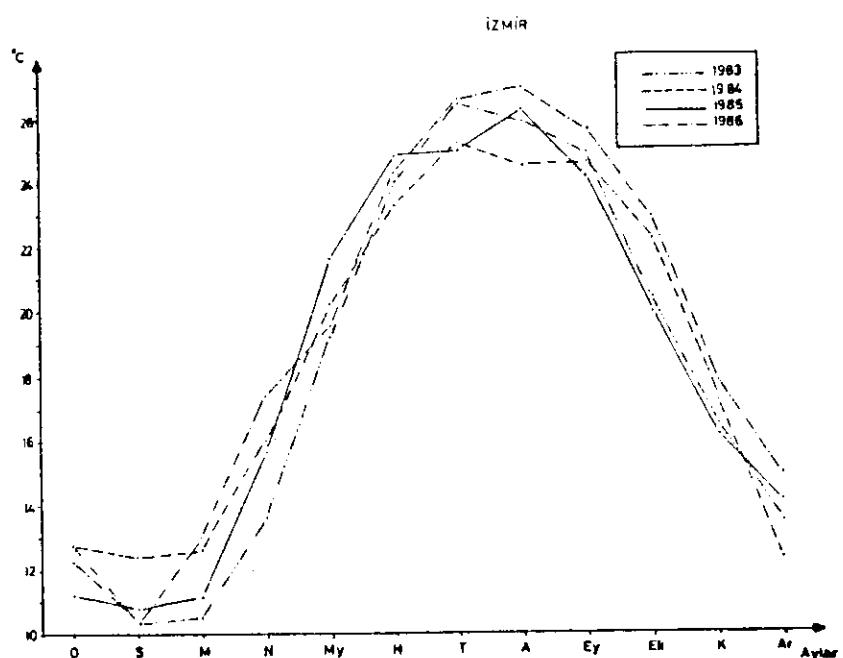
4.14. Eğri Liman (Gülbahçe/İZMİR)

Gülbahçe Körfezi'nin doğusunda kalan Eğri Liman, 38°21'18" Kuzey enlemi ve 26°41'12" Doğu boylamında yer almaktadır (Şekil 16).

Koy rüzgarlara kapalıdır. Araştırma sırasında esen sert Karayel'in oluşturduğu dalgalar koyun içini etkilememiştir. Koy içinde dolaşan hafif bir akıntı gözlenmiştir. Zemini kumlu olan koyun, suyu bulaniktır. Derinlik sahilden başlayarak artmakta ve ortalarda 2-4 m'yi bulmaktadır (Şekil 16). Deniz suyu sıcaklıklarının genelde 10 °C derecenin altına inmemektedir. Yaz aylarında ise ortalamada 26 °C dereceye ulaşmaktadır (Şekil 17). Yapılan araştırma sırasında elde edilen fiziko-kimyasal veriler Tablo 15'te sunulmuştur. Eğri Liman nüfus değeri yüksek olup, istasyonlar arası sıralamada ikinci gelmektedir (Şekil 7).

Şekil 16 : Eğri Liman Koyu

Şekil 17 : İzmir yörensinin aylara göre ortalama deniz suyu sıcaklığı
(DMİ, 1987).

Tablo 15 : Eğri Liman Veri Tablosu

IST. NO:	14	TARİH	19.12.86
HAVA SICAKLIĞI (°C)	YÜZEV SUYU SICAKLIĞI (°C)	ÇÖZÜNMÜŞ OKSİJEN (mg/l)	TUZLULUK (%)
11	12	8.8	36.00
NO ₃ ⁻ -N (ug al. ³ /l)	TOTAL SERTLİK (ppm CaCO ₃)	TOTAL ASKİ YÜK (mg/l)	TOTAL ALKALİNİTE (ppm CaCO ₃)
1.167	4810	75.25	30

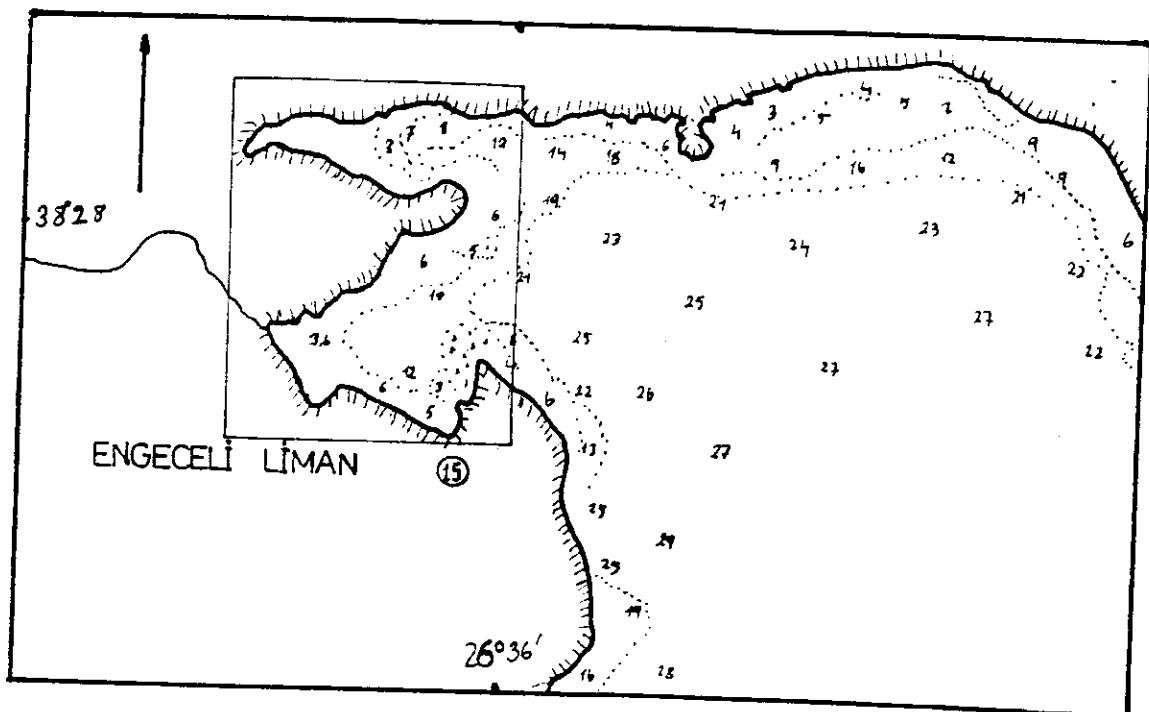
Koyda yapılan zooplankton örneklemesinde, Holo ve Meroplankton olarak, "Appendicularia, Chaetognatha, Copepoda, Echinodermata, Foraminifera, Gastropoda, Medusae, Lamellibranchiata, Ostracoda, Polychaeta ve Siphonophora" taksonomik guruplarından çeşitli örneklerle, ayrıca balık yumurta ve larvalarına rastlanmıştır.

Eğri Liman Koyu'nda halen bir girişimci, yüzer ağ kafeslerle, Çipura balığı (*Sparus aurata*) besiciliği yapmaktadır. Doğal ortamlarından yavruyken toplanmış olan balıklar, değişik yemlerle beslenerek, pazar boyuna getirilmeye çalışılmaktadır. Deneme amacıyla şu anda iki yüzer kafes vardır. Balıklar oldukça sağlıklı görülmektedirler. Koy denizkültürü çalışmaları için çok uygun görülmektedir. Koyda ayrıca, sallarla İstiride (*Ostrea edulis*), sahil kesiminde ise Kummidyesi (*Tapes decussatus*) ve Dil balığı (*Solea solea*) yetiştirebilir.

Çok uygun bir yolu, elektirigi ve tatlı suyu olan bölgenin, kıyısı üretim ve işleme yapabilecek büyük bir tesis kurmaya elverişlidir. Koy İzmir'e çok yakındır. En yakın büyük yerleşim merkezi Urla'dır. Genel görünüm, Levha 12, Şekil 1 ve 2'dedir.

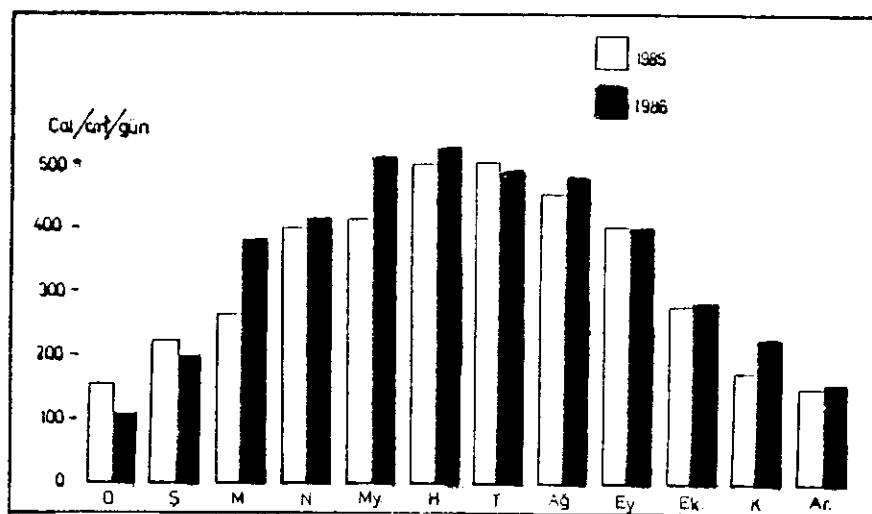
4.15. Engeceli Liman (Mordogan/İZMİR)

Gülbahçe Körfezi'nin kuzeybatısında bulunan Engeceli Liman,
 $38^{\circ}28'06''$ Kuzey enlemi ve $26^{\circ}36'00''$ Doğu boylamında yer almaktadır (Şekil 18).

Şekil 18 : Engeceli Liman

Doğu rüzgarlarına bir ölçüde açıktır. Diğer yönlerden esen rüzgarların oluşturabilecekleri dalga haraketlerinden etkilenmez. Kıyıyı izleyen hafif bir akıntı gözlenmiştir. Suyu bulanık olup, zemini kumlu-taşlıktır. Derinlik sahilden başlayarak artmaktadır. Denizkültürü çalışmaları için Engeceli Liman ve kuzeyindeki koy birlikte düşünülmektedir. (Şekil 18). Deniz suyu sıcaklık değişimleri, İzmir yöresi deniz suyu sıcaklığı ortalamalarını gösteren grafikten izlenebilir (Şekil 17). Bölgede güneşlenme, Haziran ve Temmuz aylarında artmaktadır (Şekil 19). Sahilde yer yer çeşitli deniz yosunu türlerine rastlanmıştır. Yapılan incelemeler sonucunda elde edilen fiziko-kimyasal veriler tablo 16'da sunulmuştur. Engeceli Liman, nitrat değeri açısından, üçüncü istasyon olarak gelmektedir (Şekil 7).

Şekil 19 : İzmir yöresinde aylara göre ortalama güneşlenme miktarı (DMI, 1987).

Tablo 16 : Engeceli Liman Veri Tablosu

İST. NO:	15	TARİH	20.12.86
HAVA SICAKLIĞI (°C)	YÜZYEY SUYU SICAKLIĞI (°C)	ÇÖZÜNMÜŞ OKSİJEN (mg/l)	TUZLUŁUK (%)
15	14	8.2	36.78
$\text{NO}_3^- - \text{N}$ (ug at./l)	TOTAL SERTLİK (ppm CaCO_3)	TOTAL ASKİ YÜK (mg/l)	TOTAL ALKALİNİTE (ppm CaCO_3)
1.108	4995	63.45	34

Yapılan zooplankton örneklemesinde, Holo ve Meroplankton olarak, "Appendicularia, Chaetognatha, Copepoda, Echinodermata, Foraminifera, Gastropoda, Medusae, Lamellibranchiata, Polychaeta ve Siphonophora" taksonomik gruplarından çeşitli örnekler ve ayrıca balık yumurta ve larvalarına rastlanmıştır.

Balıkçılık yapılan bölgede, deniz alanı çok genişdir. Verimliliğin yüksek olduğu düşünülen yerde, derinlik, üzeri ağ kafesler kurmak için çok elverişlidir. Bunların yanısıra, sahilde Kummidyesi (*Tapes decussatus*) ve Dil balığı (*Solea solea*) yetiştirilebilir.

Düzungün, güzel bir yolu olan Engeceli Limanda, elektrik ve tatlısu vardır. İnşaata çok elverişli bir kıyısı olan bölgede, her iki köy birlikte entegre edilerek, hem üretim hem de işleme yapabilecek büyük bir tesis kurulabilir. En yakın büyük merkez Urla'dır. Yaz aylarında artan nüfusu ile Çeşme'de yakın büyük merkez sayılabilir. Engeceli Liman'dan bir görünüm, Levha 13, Şekil 1'dedir.

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Ege denizi sahillerinde denizkültürü yapılabilecek uygun yerlerin saptanması araştırmaları çerçevesinde, birinci bölgeyi oluşturan, Kumku ile (Çanakkale) ile Kömürburnu (İzmir) arasında kalan sahillerde 15 istasyon incelenmiş bulunmaktadır.

Bu çalışma nitelik ve nicelikçe, ülkemiz için ilk olma özelliğini taşımaktadır. Bu nedenle kıyaslama yapabilecek, önceden yapılmış bir yayın bulunamamıştır. Olası görülen yerlerden, koşulların izin verdiği ölçüde bütün veriler toplanmıştır. Yalnız bu veriler bir döneme aittir. Seçilen 15 yerin fiziko-kimyasal ve benzeri özellikleri bulgular kısmında sunulmuştur. Uzun yıllara ait meteorolojik değerlendirmeleri de grafikler halinde verilmiştir. Bu özellikler kültürü yapılmak istenen türe göre değişimse de, genelde yıllık deniz suyu sıcaklığı değişimleri, tuzluluk, çözünmüş oksijen gibi veriler, her yerde optimum sınırlar içinde kalmaktadır. Örneğin deniz suyu için ortalama olan 6 mg/l . çözünmüş oksijen değeri (KOCATAŞ, 1986) bütün noktalarda daha üst değerlerde bulunmaktadır. YARAMAZ ve TUNCER (1985), Kuzey Ege kıyı açığı sularında yaptıkları çalışmada, nitrat değerlerini 0.112 ile $0.440 \mu\text{g at./l}$. bulmuşlardır. Bu çalışmada ise en düşük nitrat değeri $0.361 \mu\text{g at./l}$. olup, en yüksek olanı $1.193 \mu\text{g at./l}$ bulunmuştur (Şekil 7). Bunun nedeninin, sahile yakın sularda çalışmaktan olduğu düşünülmektedir.

Pekçok Akdeniz ülkesinde yapılan denizkültürü çalışmalarının sonuçları incelendiğinde, yaygın bir biçimde, kültür objesi olarak kullanılan bazı

türlerin, bölgemizde doğal olarak saptanmış olması, ekolojik koşulların uygunluğunu, dolayısıyla bölgenin avantajını sergilemektedir. Yapılan araştırmalar sonucunda bulunan hidrografik verilerle karşılaştırmak amacıyla aşağıda, kültürü yapılan ve bölgemizde doğal olarak bulunan bazı deniz balıklarının ekolojik valansları verilmektedir.

Çipura (*Sparus aurata*), dayanabildiği en üst sıcaklık değeri 36°C derece, en düşük öldürücü değer ise 3°C derecedir. Tuzluluğa gösterdiği tolerans aralığı $\% 5$ ile $\% 44$ 'dur (AUDIOIN, 1962)

Levrek (*Dicentrarchus labrax*), Sıcaklığı gösterdiği tolerans 34°C ile 1°C derece arasındaır. Tuzluluk hoşgörüsü de $\% 70$ ile $\% 0.5$ arasında (BARNABE, 1976).

Dil balığı (*Solea solea*), sıcaklık üst sınırı 32°C derece ve alt sınırı 3°C derecedir. $\% 70$ ile $\% 4$ arasındaki tuzluluk değişimlerine uyum gösterebilir (FONDS, 1972).

Kalkan balığı (*Scophthalmus maximus*), 28°C dereceyle 3°C derece arasındaki sıcaklık değişimlerine hoşgörülüdür. Tuzluluk üst sınırı ise $\% 40$ olup, alt sınırı $\% 10$ 'dur (PURDOM, 1972).

Bu çalışma sırasında saptanan bütün istasyonlar, oluşturulan REED tablosu yardımıyla birbiriyle kıyaslanılmışlardır. Yapılan değerlendirmeler sonucunda 3 temel gurup oluşmuştur (Tablo 17).

" A " - Gurubu istasyonlar : 151 puanın üzerinde olanlar.

" B " - Gurubu istasyonlar : 151 ile 146 puan arasında olanlar.

" C " - Gurubu istasyonlar : 146 puanın altında olanlar.

Bir önçalışma olarak kabul edilebilecek bu araştırma ileride, deniz-kültürü yapılabileceği saptanan, söz konusu 15 yerin daha ayrıntılı inceleme, gözdem ve değerlendirilmesinde rehber olacaktır.

Tablo 17 : REED Tablosu.

	A	1 ₁	1 ₂	1 ₃	1 ₄	1 ₅	1 ₆	1 ₇	1 ₈	1 ₉	1 ₁₀	1 ₁₁	1 ₁₂	1 ₁₃	1 ₁₄	1 ₁₅			
	P	x	P	x	P	x	P	x	P	x	P	x	P	x	P	x			
Ekolojik Uygunluk	8	2	16	3	24	3	24	3	24	2	16	3	24	1	8	3	24		
Deniz Hareketleri	7	3	21	2	14	2	14	3	21	2	14	3	21	2	14	2	14		
Yol	6	3	18	3	18	3	18	3	18	3	18	3	18	3	18	3	18		
Deniz Kullanım Alanı	5	2	10	3	15	3	15	3	15	3	15	3	15	2	10	3	15		
Kara Kullanım Alanı	4	3	12	3	12	3	12	3	12	2	8	3	12	3	12	3	12		
Elektrik	3	9	3	9	3	9	2	6	2	6	3	9	2	6	2	6	3	12	
Tatlısu	2	3	6	3	6	1	2	1	2	2	4	3	6	3	6	3	6	3	9
Teknik Yeterlilik		92	98	98	91	83	91	90	96	93	66	95	82	93	96	98			

	A	1 ₁	1 ₂	1 ₃	1 ₄	1 ₅	1 ₆	1 ₇	1 ₈	1 ₉	1 ₁₀	1 ₁₁	1 ₁₂	1 ₁₃	1 ₁₄	1 ₁₅			
	P	x	P	x	P	x	P	x	P	x	P	x	P	x	P	x			
Pazar Koşulları	6	3	18	3	18	3	18	3	18	3	18	3	18	3	18	3	18	3	18
Merkaze Uzaklık	5	3	15	3	15	3	15	3	15	3	15	3	15	3	15	3	15	3	15
Rakip İşletmeler	4	3	12	3	12	3	12	3	12	3	12	3	12	2	8	3	12	3	12
Entegrasyon	3	1	3	3	9	3	9	1	3	3	9	3	9	2	6	2	6	2	6
Yasal Engeller	2	3	6	3	6	3	6	3	6	3	6	1	2	3	6	3	6	2	4
Ekonominik Yeterlilik		54	60	60	54	56	60	56	53	54	54	57	57	57	57	58			
Genel Yeterlilik		146	158	158	151	137	147	150	152	146	120	149	139	150	151	156			

A: Ağırlik Puanı
P: Değerlendirme Puanı
X: Çarpım

6. YARARLANILAN KAYNAKLAR

- AUDIOIN, J., 1962 : Daurade de l'étang de thau. *Chrysophrys aurata* L. Revue ISTPM 26 (1).
- BARNABE, G., 1976 : Rapport technique sur la ponte induite et l'élevage des larves du loup, *D.labrax* L. et de la daurade *Sparus aurata* L. Etud. Rev. Cons. gén. Peches mediterr. FAO, 55.
- BENLİ, H. A., 1986 : Türkiye'nin balıkçılık potansiyeli ve sorunları. Tebliğ. Çarşamba Konf. Dokuz Eylül Üni.
- CANDAN, Ü., 1977 : Üretim sistemlerinin kuruluşunda optimum yer seçimi için dal ve sınır algoritmasına dayalı bir yöntem geliştirilmesi. Doçentlik tezi, İstanbul Üni. İşletme Fak.
- C.E.A.S.M., 1970 : Etude prospective de Mariculture. Centre D'étude et d'action Sociales Maritimes. Paris, Fransa.
- CEBECİ, A., 1970 : Kuruluş yeri seçimi. Devlet yatırım Bankası yayınları, Ankara.
- CHENEY, D. P. ve H. R. RABANAL, 1984 : Remote sensing and its application to inland fisheries and Aquaculture FAO, Fish. Cir. 768. Roma, İtalya.
- DİE., 1984 : Su ürünler Anket Sonuçları, Devlet İstatistik Enstitüsü yayınları, Ankara.
- DMİ., 1987 : Meteoroloji rasad kayıtları, Başbakanlık Devlet Meteoroloji işleri genel Müdürlüğü, Ankara.
- FONDS, M., 1976 : The influence of temperature and salinity on growth of young sole, *Solea solea* L. 10th European Symposium on Marine Biology, Ostend, Belçika.
- GELDİAY, R., 1985 : Akuakültür ders notları. Ege Üni. Fen Fak. Bornova " " " " : Marikültür ders notları. " " " "
- KIRK, R. G., 1979 : Marine Fish and Shellfish Culture in the Member States of the European Economic Community. Aquaculture, 16. Amsterdam, Hollanda.
- KOCATAS, A., 1984 : Ege Denizi Canlı Kaynakları, tebliğ. Dokuz Eylül Üni. D.B.T.E. Konak.

- KOCATAŞ, A., 1986 : Türkiye Denizieri Bentholojisi ders notları. D.E.Ü.,
D.B.T.E. Konak.
- " " " : Oseanoloji Ders Kitabı, E.Ü. Fen Fak. yayını, Bornova.
- MILNE, P. H., 1979 : Fish and Shelfish farming in Coastal Waters, Fishing
News Books Ltd. İngiltere.
- PILLAY, V.R., 1976 : World Aqua-culture and its future role, Advances in
Aquaculture, Fishing News Books ltd. İngiltere.
- REED, R. P., 1972 : Location and Maintanence Irwing Publishing Company
Illinois, A.B.D.
- ROSS, D. A., 1979 : Opportunities and uses of the Oceans. Springer - Verlag,
New York, Heidelberg.
- TARAS, M. J., A. E. GREENBERG ve M. C. RAUD, 1976 : Standart Methods for
the examination of water and waste water. American
Public Health Ass. A.B.D.
- UY SAL, H., 1986 : Deniz Ekolojisi Ders notları, D.B.T.E. D.E.Ü. Konak.
- YURTVERİ, A., 1984 : Ülkemizin su ürünlerinden yararlanma durumu ve tüketim
fazlası ürünleri değerlendirme imkanları, Su ürünleri
değerlendirme imkanları, Su ürünlerinin planlı üretimi
işlenmesi, soğuk muhafaza ve pazarlanması paneli - İz-
mir , T.C. Ziraat Bankası Yayınları No:6

L E V H A L A R

LEVHA 1

Şekil 1:Araştırmadan bir görüntü

Şekil 2: Bakırçay'da çalışma sırasında

LEVHA 2

Şekil 1: Gömeç iskelesinden bir görüntü
(Ayvalık-Balıkesir)

Şekil 2: Gökçe Liman Koyundan bir görüntü

LEVHA 3

Şekil 1: Güvercin Koyundan bir görüntü

Şekil 2: Güvercin Koyu

LEVHA 4

Şekil 1:Yalnız Koy'dan bir görüntü
(Ayvalık-Balıkesir)

Şekil 2:Yalnız Koy

LEVHA 5

Şekil 1: Semizhoroz Dalyan Koyundan bir görüntü
(Ayvalık-Balıkesir)

Şekil 2: Semizhoroz Dalyan Köyü

LEVHA 6

Şekil 1: Kumru Koyundan bir görüntü
(Ayvalık-Balıkesir)

Şekil 2: Çamlı Koyun'dan bir görüntü
(Ayvalık-Balıkesir)

LEVHA 7

Şekil 1: Kalem Adası'ndan bir görüntü
(Dikili-İzmir)

Şekil 2: Kalem Adası

LEVHA 8

Şekil 1: Bademli Koyu'ndan bir görüntü
(Dikili-İzmir)

Şekil 2: Bademli Koyu

Şekil 1:Bakırçay Dalyan Gölü'nden bir görüntü
(Çandarlı-İzmir)

Şekil 2:Bakırçay Dalyan Gölü

Şekil 1: Zeytinalan Koyu Dalyanı'ndan görüntü
(Çandarlı-İzmir)

Şekil 2: Akmermercî Koyu
(Aliağa-İzmir)

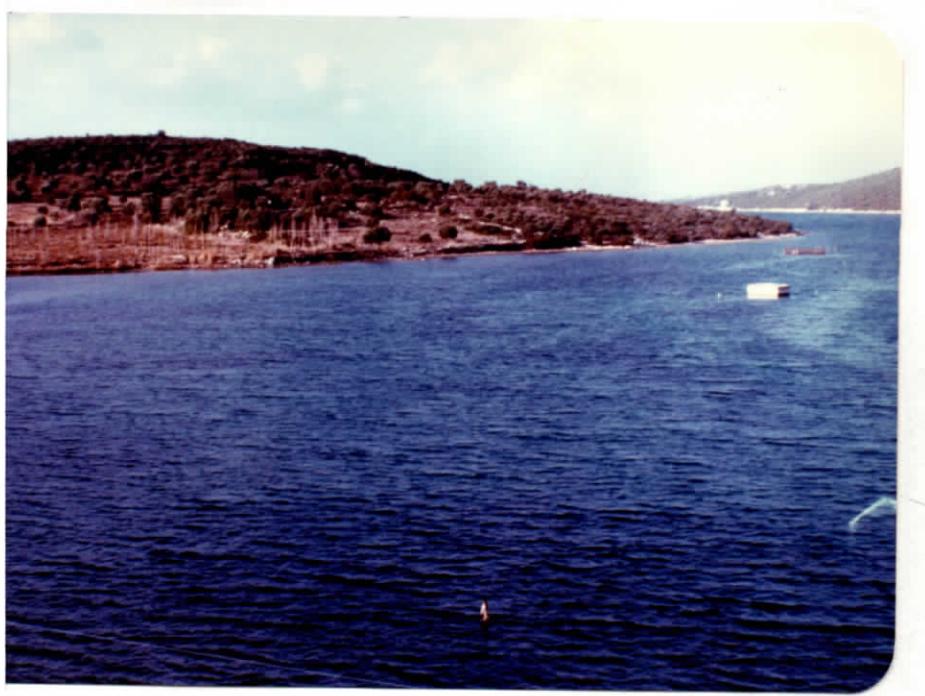
Şekil 1: Çanak Limanı'ndan bir görüntü
(Foça-İzmir)

Şekil 2: Çanak Limanı
(Foça-İzmir)

kıl 1:Eğri Liman Koyu'ndan bir görüntü
(Gülbahçe-İzmir)

kıl 2:Eğri Liman Koyu,yüzər ağı kafesler